

Sada obalů

Miriam Vejová

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Produktový design

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Miriam Vejová**
Osobní číslo: **K16063**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Produktový design**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Sada obalů**

Zásady pro vypracování

1. Rešerše inspiračních zdrojů vztahujících se k tématu práce
 2. Vlastní analýza poznatků pro následnou práci s tématem
 3. Výběr materiálů a jejich zpracování
 4. Variantní návrhy řešení
 5. Postup a zpracování vybrané varianty řešení
- a) teoretická část v rozsahu 25-30 normostran textu
b) prototyp nebo funkční model nebo fyzický model v měřítku 1:1, 1:2, 1:3, 1:5, 1:10 podle charakteru projektu a konzultace s vedoucím práce
c) grafická prezentace v rozsahu minimálně 2,8 m²

Rozsah bakalářské práce: viz Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz Zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: Tištěná/elektronická
Jazyk zpracování: Slovenština

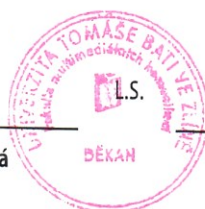
Seznam doporučené literatury:

1000 obalový design: nejlepší nápady pro kartony, krabice, tašky a láhve. V Praze: Slovart, 2008, 320 s. ISBN 978-80-7391-191-1.
BRAMSTON, Dave. Design výrobků: hledání inspirace. Brno: Computer Press, 2010, 175 s. Základy designu. ISBN 978-80-251-2914-2.
KOLESÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2004, 167 s. ISBN 8086863034.
SCHAFFER, Jane a Sue SAUNDERS. Fashion design course: accessories: design practice and processes for creating hats, bags, shoes and more. London: Thames & Hudson, 2012, 256 s. ISBN 978-0-500-29034-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Art. Ivan Pecháček**
Produktový design

Datum zadání bakalářské práce: **2. prosince 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2020**

doc. Mgr. Irena Armutidisová
děkanka

M. A. Vladimír Kovařík
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 2. prosince 2019

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 16. 06. 2020

Jméno a příjmení studenta: Miriam Kejová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá návrhem obalů – tašek, jejichž základem je inspirace v minulosti aplikovaná v současnosti. Teoretická část je zaměřena na vývoj a historii tašek, jejich základní rozdělení, systémy uzavírání a materiály používané na výrobu. Pokračuje průzkumem trhu a charakteristikou inspiračního zdroje. Praktická část popisuje myšlenku, zaměření a cílovou skupinu produktu. Následně se zabývá jeho jednotlivými částmi a základními pracovními postupy k jejich výrobě.

Klíčová slova: obal, inspirace historií, vlna, držadla, taška

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the packaging design of bags inspired by the past and currently applied. Theoretical part of the thesis is focused on the development and history of bags, their basic division, closing systems and materials used for their production. It continues in the market research and characteristics of the source of inspiration. Practical part describes the idea, focus and target group of the product. Next it deals with their individual parts and basic working procedures for their production.

Keywords: packaging, inspiration from history, wool, handles, bag

Rada by som využila možnosť a poďakovala sa vedúcemu mojej bakalárskej práce pánovi Mgr. Art. Ivanovi Pecháčkovi za cenné rady, pripomienky, trpezlivosť a ľudský prístup počas vedenia bakalárskej práce, ale aj po celú dobu štúdia.

Ďalej by som veľmi chcela poďakovať mojej rodine a blízkym, ktorý ma neustále podporovali vo všetkých smeroch počas celého štúdia.

Podakovanie patrí aj mojim spolužiakom a kamarátom, za ich pomoc, rady, názory, podporu a útechu cez celé naše spoločné štúdium.

A na záver by som poďakovala všetkým, ktorý sa akokoľvek pričinili, alebo prejavili záujem o pomoc a podporu v rámci mojej bakalárskej práce.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia bakalárskej/diplomovej práce a verzia elektronická nahratá do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OBAL	12
1.1 DEFINÍCIA OBALU	12
1.2 STRUČNÁ HISTÓRIA OBALU	13
2 TAŠKA	15
2.1 DEFINÍCIA TAŠKY	15
2.2 HISTÓRIA TAŠKY	15
2.2.1 Pravek.....	15
2.2.2 Starovek.....	16
2.2.3 Stredovek.....	17
2.2.4 Novovek	20
2.2.5 Dvadsiate prvé storočie	25
2.2.6 Zhrnutie	27
3 ROZDELENIE TAŠIEK	28
3.1 ROZDELENIE TAŠIEK PODĽA UŽÍVATEĽA	28
3.1.1 Pánske	28
3.1.2 Dámske.....	28
3.1.3 Unisex	29
3.1.4 Detské.....	29
3.2 ROZDELENIE PODĽA POUŽITIA	29
3.2.1 Bežné nosenie.....	29
3.2.2 Cestovné.....	30
3.2.3 Nákupné	30
3.2.4 Pracovné.....	31
3.2.5 Slávnostné	31
3.2.6 Školské	32
3.2.7 Športové	32
3.2.8 Ostatné.....	33
4 OBSAH TAŠKY	34
4.1 ROZDELENIE OBSAHU	34
4.1.1 Hlavný úložný priestor	34
4.1.2 Priestor na osobné veci.....	34
4.1.3 Vedľajšie vrecká.....	34
5 BEZPEČNOSŤ A UZATVÁRANIE TAŠIEK	35
5.1 BEZPEČNOSŤ	35
5.2 UZATVÁRANIE TAŠIEK.....	35
5.2.1 Zips.....	35
5.2.2 Kovové rámy	36

5.2.3	Magnetické zapínanie.....	36
5.2.4	Pracky.....	36
5.2.5	Suchý zips	37
5.2.6	Šnúrky	37
5.2.7	Iné typy.....	37
6	MATERIÁLY	38
6.1	HLAVNÉ MATERIÁLY	38
6.1.1	Prírodné materiály	38
6.1.2	Chemické materiály	40
6.2	DOPLNKOVÉ MATERIÁLY	42
7	PRIESKUM TRHU	43
7.1	DOMÁCI TRH	43
7.1.1	Ammyla.....	43
7.1.2	LESS	44
7.1.3	Playbag.....	45
7.2	ZAHRANIČNÝ TRH	45
7.2.1	Fjällräven.....	46
7.2.2	Herschel Supply Co.....	47
7.2.3	Ucon Acrobatics.....	48
8	INŠPIRÁCIA	49
8.1	NÁMET	49
8.2	VIKINGOVIA	49
8.3	DRŽADLÁ	51
II	PRAKTICKÁ ČASŤ.....	53
9	PRODUKT	54
9.1	MYŠLIENKA	54
9.2	CIEĽOVÁ SKUPINA	54
9.2.1	Zvolená cieľová skupina	54
9.3	MOOD BOARD.....	55
9.4	NAVRHOVANIE.....	55
9.5	CHARAKTERISTIKA PRODUKTU.....	56
10	DRŽADLÁ	57
10.1	SYSTÉM FUNGOVANIA DRŽADIEL	57
10.2	NÁVRHY DRŽADIEL	57
10.3	MATERIÁL.....	58
10.3.1	Dibond.....	58
10.3.2	Drevo.....	59
10.4	REZANIE.....	59

10.4.1	Zünd	59
10.4.2	Laser	60
10.5	INÉ ÚPRAVY	60
10.5.1	Brúsenie	60
10.5.2	Morenie	60
10.5.3	Lepenie	60
10.5.4	Lakovanie	61
11	REMENE	62
11.1	MATERIÁL	62
11.1.1	Koža	62
11.2	PRÁCA S MATERIÁLOM	62
11.2.1	Rezanie	63
11.2.2	Prepichovanie, dierovanie	63
11.2.3	Šitie	64
11.2.4	Úprava hrán	64
12	TELO TAŠKY	65
12.1	MATERIÁL	65
12.1.1	Vlna	65
12.2	STRIHY	65
12.2.1	Strihanie	66
12.3	ŠITIE	66
12.3.1	Ručné šitie	66
12.3.2	Strojové šitie	67
12.3.3	Zvolený spôsob šitia	67
13	VIZUALIZÁCIA KONCEPTU	68
13.1	ROZMERY	68
13.2	VARIANTY	69
	ZÁVER	70
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	71
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK	75
	ZOZNAM OBRÁZKOV	76

ÚVOD

Cieľom mojej bakalárskej práce bolo nájsť a použiť inšpiračný vzor v minulosti a následne ho vhodne aplikovať a skombinovať v súčasnej dobe. Pre tento zámer som sa rozhodla, pretože už od detstva ma fascinuje história, rôzne kultúry a archeologické nálezy. Zároveň by som si vďaka tejto práci mohla rozšíriť prehľad. Tak ako sa v módnom priemysle staré trendy vždy po určitom čase vrátia do módy a stanú sa populárnymi, chcela som podobným princípom „oživiť“ aj predmet používaný a fungujúci stovky rokov dozadu.

Po úvahe ako vhodne poňať túto myšlienku som sa rozhodla, že predmet využívaný v minulosti, použijem v našej úplne odlišnej dobe. Preto systém drevených držadiel na tašky pochádzajúci z ranného stredoveku využívam na obaly - tašky na elektroniku, ktorá je akýmsi znakom dnešnej doby a určitým prepojením s budúcnosťou.

V teoretickej časti sa zaoberám taškami všeobecne. Keďže tašku môžeme považovať za obal, v prvej kapitole opisujem a stručne približujem definíciu a históriu obalu. V druhej kapitole bližšie približujem históriu a vývoj tašiek, kabeliek a batohov. To ako sa podľa jednotlivých období menili materiály, tvary, funkcie, spôsob nosenia a celkové ich vnímanie v rámci používania. V ďalších kapitolách popisujem rozdelenie tašiek. Rozdelenie tašiek podľa používateľa, podľa použitia ale aj rozdelenie podľa obsahu tašky. Materiálom používaným na výrobu tašiek je venovaná samostatná kapitola. Nasledujúca kapitola opisuje spôsoby uzatvárania tašiek a komponenty, ktoré sa pre tento účel používajú. Predposlednú kapitolu tvorí prieskum domáceho, ale aj zahraničného trhu. Vybrané značky produktov sú vždy niečím výnimočné, buď zvoleným materiálom, myšlienkou, históriu, výrobou a podobne. Záver teoretickej časti tvorí popis obdobia a archeologických nálezov, ktorými som sa inšpirovala. Zároveň na tento inšpiračný zdroj nadväzuje praktická časť bakalárskej práce.

V praktickej časti sa zaoberám charakteristikou produktu a cieľovej skupiny. Následne jednotlivo popisujem časti produktu, ich materiál a možnosti ich spracovania v rámci výroby.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBAL

1.1 Definícia obalu

V dnešnej dobe sa s obalom stretávame dennodenne v rôznych formách a z rozličných materiálov. Mnohokrát si človek ani neuvedomí koľko obalov mu za deň prejde cez ruky. Hlavnou funkciou obalu je chrániť. Ochrániť predmet, produkt vnútri obalu pred poškodením v rôznom význame tohto slova.

Obal môže byť vyrobený z mnohých materiálov napríklad: papier, plast, látka, sklo, drevo, kov a iné. Materiál obalu závisí od jeho použitia a druhu produktu. Podľa toho obal delíme na jednorazový, opakovane použiteľný a vratný. Niektoré obaly sú dodatočne využiteľné, čo znamená, že po splnení funkcie obalu ich vieme využiť aj inak. Ich nové využitie už nemá nič spoločné s pôvodným účelom obalu.

Dôležitá je okrem ochrany produktu aj jeho preprava. Obal produkt ochraňuje a zároveň slúži na jeho prenos. Počas prepravy prepravná alebo manipulačná funkcia slúži k lepšej manipulácii s produktom, prípadne k jednoduchšiemu uskladneniu.

Obal môže byť nosičom informácií o produkte, o jeho vlastnostiach a vizuálnym lákadlom pre zákazníka. Obal plní aj ďalšiu funkciu, a to odlíšenie produktu od konkurencie a ľahšiu identifikáciu daného produktu pre spotrebiteľa.

Obrázok 1 Ukážka obalov

V súčasnosti sa obal využíva priam v každom odvetí a má rôzne podoby. Ďalšiu revolúciu v obalovom priemysle spôsobil príchod supermarketov. Vývojom prešli aj technológie výroby, posunulo sa vnímanie značky produktov a vnímanie pojmu obal, ktorý má v súčasnosti široký význam.

„Už jste si někdy koupili něco jen proto, že na vás zapůsobil obal?“ [2]

Obal sa stal jedným z marketingových nástrojov a plní veľkú úlohu pri rozhodovaní spotrebiteľov o kúpe. Obalový priemysel sa formuje a tvaruje podľa aktuálnych trendov.

Aktuálnou témou je životné prostredie, recyklácia a udržateľnosť, preto každý obal a materiál, ktorý je recyklovateľný alebo dlhodobo užívateľný je dnes viac žiadaný a vyhľadávaný. Na túto tému reagujú aj dizajnéri, obchodné reťazce a značky.

2 TAŠKA

2.1 Definícia tašky

Taška je typ obalu, ktorého primárnym účelom je prenos vecí. Ide o vak, ktorý je doplnený o držadlá, popruhy alebo remene slúžiace na jednoduchšie a pohodlnejšie použitie. Podľa umiestnenia držadiel, popruhov a remeňov je možné tašku nosiť v ruke, cez rameno alebo na chrbte.

Tašky sa vyrábajú hlavne z kože a textilných látok. Dnes sú rozšírené aj papierové a plastové tašky. Na trhu nájdeme množstvo typov tašiek či už podľa materiálu, veľkosti, farby alebo ich využitia.

2.2 História tašky

Taška je dôležitou súčasťou života človeka už od začiatku jeho existencie. Tašky, vaky, brašne a mešce boli využívané hlavne na prepravu osobných vecí a peňazí. Nosili ich muži aj ženy. Tvar a materiál tašky sa vyvíjal spolu so spoločnosťou. Kvôli potrebe mať osobné veci hneď po ruke, stávala sa taška ešte viac obľúbenou a využíwanejšou, nebol to už len prepravný nástroj. Vzhľad tašiek bol počas ich vývoja mnohokrát menený tak, aby slúžili na rôzne účely, ako aj na rozličné príležitosti. Materiál a zdobenie často vypovedalo o postavení a majetku vlastníka. Keďže bola taška dennodenne využívaná kvôli jej praktickej funkcii, postupom času sa z nej stal aj obľúbený módný doplnok. [3]

2.2.1 Pravek

Prvé tašky, vaky umožnili ľuďom zhromažďovať menšie predmety, potraviny a jednoduchšie ich prenášať. Využiť tašku na zber a prenos bolo prínosné, ľudia nemuseli predmety prenášať ručne, mali ich pri sebe no zároveň mali voľné ruky, čo im otváralo ďalšie možnosti. Bol to dôležitý posun pre vývoj ľudskej civilizácie. Tašky boli vyrábané z dostupných prírodných surovín ako napríklad rôzne listy alebo časti zvierat.

Najstaršou zachovanou taškou v histórii je pravdepodobne taška „tirolského ľadového muža“, inak nazývaného Ötzi, podľa miesta nálezu. Ide o múmiu muža, ktorý žil približne v období 3400 až 3100 p. n. l. na území medzi Rakúskom a Talianskom. Tam sa našlo jeho dobre zachovalé mumifikované telo blízko hory Similaun. [3]

Ötzi mal na sebe aj zachované kusy odevu a vybavenie. Podľa výskumov sa jeho oblečenie skladalo z koží a kožušín rôznych zvierat. Jeho tulec na šípy bol vyrobený zo srnca alebo jeleňa a bedrový pás, na ktorom visel mešec alebo taštička bol z kravskej a kozej kože. Vo vnútri zrejme nosil menšie no podstatné predmety ako napríklad kresací kamienok. [4]

Obrázok 3 Ötziho taška

Druhým objavom obdobia 2500 až 2200 p. n. l. je taška z Nemecka z lokality blízko Lipska. Táto taška bola zdobená viac než stovkou psích zubov. Zuby tvorili vonkajšiu ozdobu chlopne tašky. Koža alebo látka z ktorej bola taška vyrobená postupom rokov zmizla, ale zuby ostali. [5]

2.2.2 Starovek

Jedny z prvých vyobrazení tašky môžeme vidieť na reliéfoch v Mezopotámii a starom Egypte. Po bližšom výskume sa zistilo že to môžu byť aj vedrá alebo pletené košíky či tašky. Využitie košíka je v podstate zhodné s využitím tašky. Najskôr sa koše nosili na hlavách alebo na chrbte. Obdobie, keď ľudia začali košíky nosiť v ruke môžeme považovať na začiatok vývoja kabelky.

V starovekom Grécku sa stretávame so slovíčkom kolpos. Keď sa chitón (veľký kus látky slúžiaci ako odev) podviazal v páse vznikol kolpos. Kolpos sa využíval ako taška alebo veľké vrečko. [6]

S nárastom používania platidla vznikli prvé kožené vrecúška na mince. Vrecká boli zväčša priviazané na šnúrkach pomocou ktorých boli priviazané okolo pásu. Vždy sa nosili blízko pri tele, prípadne sa skrývali do záhybov oblečenia pre väčšiu bezpečnosť.

V Rímskej ríši nachádzame predchodcu aktovky, tašku nazývanú *loculus*. Nosili ho rímsky vojaci a slúžil zrejme na prenos ich osobných vecí. Vyrobený bol z jedného kusu kože. *Loculus* v plnom rozsahu sa nezachoval, našli sa však kusy kože identifikované ako časti tejto aktovky. Jeho podobu poznáme aj vďaka vyobrazeniam na Trajánovom stĺpe.

Obrázok 4 *Loculus* na Trajánovom stĺpe

Obrázok 5 Rekonštrukcia *loculusu*

2.2.3 Stredovek

V stredoveku bolo príslušenstvo slúžiace na prepravu a úschovu vecí veľmi významné. Bol to dôležitý kus majetku. Funkčnosť bola dôležitejšia ako estetická stránka, ale ani tá nebola zanedbaná. Stretávame sa s viacerými typmi, ktoré sa môžu odlišovať podľa oblasti, ale účel plnia v podstate všetky rovnaký.

V rannom stredoveku sa na prenos doplnkov, potravín, pomôcok na varenie či rozkladanie ohňa a na prenos ľahších predmetov využívali žebradlá, tašky a kožené kabely. Pri rôznych presunoch, putovaní alebo časovo náročnejších cestách slúžili ako malá príručná batožina tejto doby. [7]

Obrázok 6 Využitie krošny na výprave

Obrázok 7 Ukážka krošny a noše

Na prenos priestorovo väčších a hmotnostne ťažších predmetov sa využívali noše a krošny. Noše boli obľúbené kvôli ich pomerne vysokej nosnosti. Zvyčajne išlo o veľké prútené koše s remeňmi, ktoré sa nosili na chrbte. Krošne boli jednoduché na výrobu. Na ich výrobu sa používalo drevo. Mali zväčša primitívne tvary a spájané boli za pomoci zmäkčenej surovej kože, kožených remeňov, lán a povrazov a podobne. Na krošne sa potom priväzovala a upevňovala batožina ako napríklad vaky, tašky, kožušiny, deky, čútory, zbrane a iné. [7]

Z tohto obdobia pochádza napríklad aj nález známy ako batoh z Gokstadu. Ide o dve oválne dubové dosky, ktoré boli pravdepodobne súčasťou batohu tejto doby. Objavené boli vo vikingskej pohrebnej lodi. Tieto dosky zrejme tvorili spodnú a vrchnú časť batoha. Nachádzajú sa v nich otvory na pripevnenie, prišitie strednej časti tela a štrbiny na pripevnenie popruhov, remienkov a tiež pántov a západky. Telo batohu sa nedochovalo, mohlo byť vyrobené z kože, kôry alebo prútia.

Fig. 8. Rekonstrukcia z Gokstadského nálezu. Krieger 1962.
Rekonstruktion des in Gokstad, norw. gef. Be.

Obrázok 8 Rekonštrukcia batohu z Gokstadu

Na opaskoch sa nosili zavesené vačky, taštice a brašne, ktoré vo vtedajšej dobe nahrádzali neexistujúce vrecká v oblečení. Zároveň sa od 10.storočia stal opasok považoval za najdôležitejší doplnok odevu a spájalo sa s ním niekoľko symbolických významov. [8]

Medzi najrozšírenejšie tašky zobrazované v stredoveku patria hlavne pútnické tašky cez plece. Po 12. storočí sa stávajú bežnou súčasťou rôznych umeleckých vyobrazení. Najčastejšie býva táto pútnická taška zobrazovaná so symbolom kríža alebo mušle na prednej strane. Išlo o symboly pútnikov, ktorí v stredoveku kvôli náboženským podnetom absolvovali dlhé trasy ako veriaci a vyjadrujúci svoju vieru a zbožnosť. Zároveň išlo o istý spôsob očisty. Práve pútnici známej Svätajakubskej cesty mali tašky označované mušľou hrebenatkou alebo červeným svätajakubským krížom.

Obrázok 9 Pútnická taška a jej obsah

Tak ako počas celého stredoveku tak aj v 14. a 15. storočí si muži a ženy na pás priväzovali mnoho predmetov ako napríklad toboľky, mešce, ružence, nožíky a podobne. Tašky a sťahovacie vačky sa nakoniec nosili zavesené na dlhej šnúrke na opasku. Boli veľmi módne a zvyčajne bohato zdobené, ich nosenie uprednostňovali obvykle ženy. Tieto tašky sa nazývali „hamondeys“ alebo „tasques“. [3;8]

Na dámskych vačkoch sa odzrkadľovala náročná remeselná práca. Boli vyrábané zo zamatu, hodvábu alebo kože doplnené o drahé kamene alebo výšivku. Tvorili ozdobný doplnok k odevu, preto správna dáma musela vlastniť niekoľko odlišných vačkov aby ich mohla používať a kombinovať podľa odevu a príležitosti. [8]

Zároveň boli tašky akýmsi identifikátorom prestíže a hlavne spoločenského postavenia, ktoré sa odzrkadľovalo na materiáli, remeselnom spracovaní a hlavne zdobení tašiek. Tašky sa menili v závislosti od módy a životného štýlu, majetku a sociálneho postavenia jej nositeľa.

V 15. storočí sa tašky spájajú so zásnubami a manželstvom. Ženy, budúce nevesty od mužov (ich snúbencov) ako tradičný dar dostávali práve tašky zdobené vyšívanými obrázkami zobrazujúcimi milostné príbehy. [3]

Stredoveké tašky sa používali v mnohých smeroch. Samozrejme slúžili na prenos peňazí, kedy spĺňali funkciu peňaženky. V neskorom stredoveku vznikli takzvané „chaneries“. Boli to v podstate viacúčelové stredoveké tašky, ktoré sa používali vo viacerých aspektoch vtedajšieho života. Využívali sa napríklad na uloženie a prenos jedla pre sokoly alebo tiež ako hrácke/herné peňaženky. Aj v cirkevnom smere našla taška významné využitie. Pre náboženské účely existoval druh tašky slúžiaci na uchovanie relikvií a telesných pozostatkov. [3]

2.2.4 Novovek

Počas 16. a 17. storočia sa móda začala meniť. Najvýraznejšia zmena prišla v období Alžbetínskej éry, pretože v tomto období tašky zmizli z očí kvôli vtedajšej móde. Oblečenie tvorilo mnoho vrstiev, bolo veľmi objemné. Dámske sukne boli obrovské, pre tašku tam nebolo miesto. Vývoj tašiek sa tak na istý čas zastavil. Ženy nosili vrecúška, taštičky na opaskoch, alebo šnůrkach pripevnených k pásu, ktoré zvyčajne ukrývali pod bohato riasenými sukňami. Muži nosili v úrovni pásu a stehien malé kožené vrecká, ktoré tiež vedeli skryť vnútri svojich nohavíc. [3]

Obrázok 10 Ukážka tašky z Alžbetínskej éry

Schovávanie vrecúšok a mešcov pod vrstvy oblečenia malo okrem módného dôvodu aj praktický význam. S vývojom spoločnosti rástla aj prefíkanosť zlodějov, preto ľudia svoje vrecúška s cennosťami dôkladne skrývali pod vrstvami oblečenia. Keďže dostať sa k vreku pod takou vrstvou šiat by bolo komplikované aj pre majiteľa v oblečení boli nenápadné úzke otvory, ktoré umožnili prístup majiteľovi k svojmu vrecúšku.

Vďaka tomuto obdobiu nastal zlom na konci 17. storočia. V pánskych odevoch sa začalo vreko objavovať ako súčasť oblečenia. Bolo všívané do kabátov, viest aj nohavíc, muži tak mohli svoje veci nosiť vo vreckách, ktoré už boli súčasťou ich odevu. Do ženského odevu sa ale vrecká nevšívajú a ženy stále nosili vrecúška a tašky na šnúrkach skryté pod odevom a nie ako súčasť odevu. Preto sa taška stala ženskou záležitosťou. V 17. storočí môžeme kvôli tomu nájsť aj množstvo veľmi krásne a precízne zdobených a vyšívaných taštičiek a vrecúšok. Majiteľky v nich nosili rôzne veci napríklad hrebene, hodinky, parfumy, kľúče, šijacie a písacie potreby a peniaze.

V 18. storočí nastala ďalšia zmena v oblasti odievania, objemné vrstvené oblečenie postupne nahrádza oblečenie viac priliehajúce k telu. Pod užším a prilahlejším oblečením nebolo miesto na vrecúško či taštičku pod šatami, ale ženy potrebovali mať svoje veci pri sebe rovnako ako predtým. Preto začali taštičky nosiť v rukách. [3;9]

Tieto taštičky nosené v rukách dostali pomenovanie reticula. Išlo o malú dámsku vačkovú kabelku používanú začiatkom 19. storočia. [3;10]

S priemyselnou revolúciou, vznikom vlakov, rozvojom železníc a cestovania prišla potreba prispôbiť tašku tak aby spĺňala funkciu úschovy vecí, ale zároveň aby sa s ňou ľahko cestovalo. Tašky v tomto období zažívajú revolúciu. Stretávame sa tu s novými modelmi, tvarmi aj veľkosťami tašiek. Najčastejším materiálom pre cestovné tašky/ batožinu bola koža, kvôli jej kvalite a odolnosti. Veľké, priestranné tašky z kože určené k cestovaniu boli niečo ako predchodcovia dnešných kufrov.

Obrázok 11 Kožené tašky z 19. storočia

Niekedy medzi koncom 19. storočia a začiatkom 20. storočia bol prvýkrát použitý názov kabelka. Bol to typ koženej tašky s držadlom do ruky. Preto dostala po anglicky názov handbag, čo v preklade znamená taška do ruky. Prvotne išlo pomenovanie skôr mužskej príručnej batožiny. Kabelka už nebola len na drobné osobné veci a peniaze, ale používala sa prenos väčších predmetov, preto bolo považovaná za súčasť batožiny.

„Dnes ide najmä o symbol ženského šatníka, paradoxom je, že ho do niekdajšej „módy“ zaviedli muži.“ [9]

Po prvej svetovej vojne sa ženské postavenie v spoločnosti zmenilo. Ženy boli emancipované, získali právo voliť, pracovať a začali sa samostatne viac pohybovať a cestovať. Kabelka sa stala symbolom ženskej emancipácie a zároveň módnym doplnkom. Preto sa toto obdobie aj označuje za dobu, kedy vznikla prvá ženská kabelka.

Počas emancipácie žien veľkosť kabelky postupne narastala. Dôvodom bol narastajúci počet vecí, ktoré žena pri sebe začala nosiť a zároveň aj účel a využitie kabelky. Ženy ich nosili ako módy doplnok ale aj do práce, na nákup, na rande a keď cestovali. Kabelka sa stala súčasťou každodenného života ženy, preto sa začala prispôbovať a vznikli tak napríklad vnútorné priehradky, ochranné zámky a tašky sa začali nosiť aj cez plece.

Povojnové roky priniesli zmeny v rámci vývoja tašiek a kabeliek. Aj keď bola koža skvelým a vkusným materiálom, hľadali sa ďalšie materiálové alternatívy, pretože doplnky z kože boli drahé a tak neboli dostupné pre všetkých. Ako lacnejšia materiálová varianta sa začala používať bavlna. Ďalším materiálom ktorý sa stával súčasťou kabeliek bol kov. Používal sa na rukovátiach, zatváraní kabelky alebo ako retiazka na ktorej kabelka visela. Objav a použitie zipsu tiež zásadne ovplyvnili budúci vzhľad kabelky. [9]

Uvoľnenejšia reforma po prvej svetovej vojne posunula kabelku zas ďalej. Zmenil sa spôsob nosenia tašky s novým typom nazývaným „pochette“. Išlo o menšiu zdobenú kabelku bez držadla. Kvôli jej dizajnu ju ženy nosili v rukách alebo pod pažou. [3]

Ďalšia udalosť tej doby, ktorá zasiahla aj svet tašiek a kabeliek bolo objavenie Tutanchamónovej hrobky. Tento objav sa odrazil vo farebnosti a exotických vzoroch na taškách. [3]

V 30. rokoch už ľudia v podstate poznali a používali väčšinu tašiek, ktoré používame aj v súčasnosti. Boli to tašky ako napríklad klasická kabelka s držadlami, listová kabelka, aktovka, taška cez plece a kufrik. Občasne sa mohla vyskytnúť aj kombinácia z uvedených typov. [3]

Druhá svetová vojna znova ovplyvnila módné zmeny tentokrát vo vojenskom štýle. Vak alebo inak známe sťahovacie vrečko dostalo nový vzhľad, zväčšili sa rozmery a bolo praktickejšie. Takéto sťahovacie vrecká boli veľmi obľúbené aj v domácnosti pretože boli lacné na výrobu a preto si ich ľudia mohli vyrábať sami. Vo Veľkej Británii boli vaky vyrobené tak aby sa v nich mohli nosiť plynové masky hlavne na bojisku. Počas vojny nastúpilo na vojnu ako pracovná sila aj množstvo žien, ktoré si kabelku prispôbili na tašku cez plece. [3]

Ekonomická kríza ale aj druhá svetová vojna zapríčinili, že sa rozmanitosť materiálov, tvarov, a farieb tašiek aj napriek negativite daných udalostí ešte viac rozšírila, keďže tašky a kabelky boli obľúbené a veľmi praktické. Okrem nových materiálov sa objavili napríklad syntetické materiály a imitácia kože, využíva sa aj drevo a plast. Drahé časti sa nahradzovali lacnejšími verziami, čo umožnilo v podstate masové rozšírenie tašiek medzi všetky vrstvy žien. [3;9]

Ženy po vojne boli smerované aby sa vrátili k ženskému štýlu. Ako protiklad vojenského štýlu tak vzniká nový štýl Christian Dior v roku 1947, ktorý charakterizuje nové desaťročie. Typické sú dlhé sukne a úzke pásy. Tašky v týchto rokoch odrážali status ženy a prezentovali ženskosť. Nosili sa veľmi malé taštičky/kabelky, ktoré symbolizovali krásu a sofistikovanosť. [3]

V priebehu 50. rokov 20. storočia sa rozvíjajú mnohé známe módné dizajnérske značky ako napríklad: Loius Vuitton, Chanel, Hermés, Prada a Gucci. Vznikajú tak značkové kabelky. Každá značka má charakteristické prvky, ktorými sa odlišuje ako napríklad svojou farbou tvarom alebo dekoračnými prvkami. [9;10]

V 60. a 70. rokoch sa móda opäť zmenila. Nastal vek neformálnosti, presný opak módy päťdesiatych rokov. Dlhé sukne sa zmenili skôr na minisukne. Malú sofistikovanú kabelku v ruke vymenila malá kabelka visiaca na dlhej retiazke alebo úzkom remienku. Keďže bol štýl a materiál tašky ovplyvnený dobou, zas nastala zmena. Oblíbenými sa stali väčšie brašne a textilné tašky cez plece a populárne boli aj vojenské tašky cez rameno. Veľkým hitom zdobenia tašiek boli výšivky alebo patchwork (technika zošívania rôznych kusov látok). S vlnou takzvanej „kvetinovej sily“ dostali tašky novú energiu, ktorú do nich vniesli rôzne psychadelické farebné vzorce a motívy. [3]

V 80. rokoch sa taška veľmi rýchlo prispôsobila kúpnej sile. Logá začali naznačovať životný štýl, priority a spoločenské postavenie majiteľa. Zároveň sa tašky prispôbovali ešte viac svojmu účelu. V tomto období vzniká veľký záujem o zdravý životný štýl a fitness a preto má najväčší nárast výroba športových tašiek a vakov. Kalkulačka je ďalším predmetom, ktorému sa tašky prispôbili. Práve pre kalkulačku vznikajú v pracovných taškách a aktovkách špeciálne vrecká. [3]

V tejto dobe sa stretávame aj s ľadvinkami v modernej verzii. Vyrobené boli zo syntetických materiálov a doplnené o zipsy. Aj keď nešlo práve o módnny kúsok, kvôli svojej praktickosti boli obľúbené hlavne u bežných ľudí. Úspech ľadvinky dosiahli až o dekádu neskôr a to v 90. rokoch.

Obrázok 12 Nylonový batoh Vela

Spoločnosť Miuccia Prada v roku 1984 uviedla na trh prvý unisex - nylónový batoh čiernej farby. Batoh bol nazvaný „Vela“. Vela bol vyrobený z tkaniny, ktorá sa používala na vojenské účely, preto bol odolný voči vode. Nylonový batoh v kombinácii s kožou doplnený malým trojuholníkovým logom sa stal veľmi populárnym. Doposiaľ je tento batoh rovnako cenným a kultovým kusom, ako na jeho začiatku. Celkovo sa produkty vyrobené spojením kože a nylónu stali veľmi obľúbenými na trhu. [11]

Najznámejšia kabelka bola klasická prešivaná kabelka Very Bradleyovej, ktorá dosiahla veľmi vysoký predaj. V 90. rokoch s rastúcou slávou značkových vecí sa začal množiť aj počet falzifikátov. A bolo veľmi ťažké rozlíšiť pravú značkovú tašku od falošnej. [3]

2.2.5 Dvadsiate prvé storočie

V tomto storočí ľudia používajú a striedajú hneď niekoľko druhov tašiek v priebehu dňa bez povšimnutia. Tašky, kabelky sú súčasťou bežného života a nájdeme ich v každej domácnosti a to aj niekoľko rôznych typov. Ročne v bežných domácnostiach pribudne aj niekoľko nových kúskov. Najviac však tašky, konkrétne kabelky obľubujú, samozrejme, ženy.

Pretože, existuje už mnoho druhov tašiek dizajnéri sa snažia zaujať a využiť ďalšie nové materiály, redizajnovat' staršie typy a celkovo prakticky ale hlavne vizuálne posúvať a odlišovať tašky. Pracuje sa s materiálmi ako napríklad nepremokavé plátna, syntetické materiály, papier a drevo. Z rozmanitého pretvárania, prispôbovania a kombinácií vzniká široká rozmanitosť terajších produktov.

Keďže je 21. storočie plné moderných technológií, elektronických zariadení, inovácií a objavov, životy ľudí sa veľmi odlišujú od životov predtým. Zmenili alebo lepšie povedané objavili sa nové predmety ktoré ľudia dennodenne používajú, ako napríklad mobilné telefóny, notebooky, tablety, digitálne fotoaparáty, v peňaženkách pribudli kreditné karty. Toto všetko sa začalo objavovať v taškách a v kabelkách, ale keďže tieto predmety sú hodnotné a používatelia nechcú aby došlo k ich poškodeniu, vznikajú obaly a tašky prispôsobené na prenos týchto predmetov. Poznáme obaly/tašky určené konkrétne na notebooky a fotoaparáty, obaly na mobil s dlhými remienkami ako kabelky, či vyslovene mini kabelky určené pre mobil. Rozmery tašiek a batohov sa prispôsobujú tak, aby sa do nich vošli aj notebooky, alebo majú špeciálne prispôsobené priehradky.

Obrázok 13 Ukážka holografických tašiek

Z tašiek, ktoré sa líšia od ostatných naprieč storočiami, môžeme spomenúť aj holografické a transparentné tašky. Holografický ošial, ktorý začal vo svete mejkapu sa do módy dostal vďaka holografickým látkam, fóliám, PVC tkaninám a holografickej umelej koži. Na trhu nájdeme aj transparentné holografické tašky. Na výrobu transparentných tašiek sa používa PVC, prípadne ich dizajn môže byť doplnený aj o iný materiál. Aj napriek tomu, že okolie môže vidieť celý obsah tašky majiteľa, stali sa trendom. V podstate sú opakom minulosti, kedy ľudia svoje cennosti a majetok skrývali vo vreckách pred zlodejmi a okolím.

Kabelky v súčasnosti nie sú len módnym doplnkom. Vytvárajú súčasť imidžu, prezentujú osobnosť a často prezrádzajú aj finančný stav majiteľa. Dnes sa ceny niektorých tašiek a hlavne tých značkových pohybujú v obrovských sumách. Platí sa za materiál, dizajn, značku, cenu vie pozdvihnúť aj ručná výroba a jedinečnosť vyrobených kusov. Hlavne celebrity ženského pohlavia utracajú za tieto značkové dizajnové módné doplnky tisíce. Najdrahšie kabelky sú vyrábané z kože exotických zvierat doplnené o drahé kovy a drahokamy. Ceny týchto kabeliek presahujú šesť ciferné čiastky.

2.2.6 Zhrnutie

Vývoj tašiek sa posúva spolu s dobou, pokrokom spoločnosti, novými materiálmi a s módnymi trendmi. Účel tašky sa ale za celý čas nezmenil, len sa rozšíril a prispôobil. Obsah tašky sa od jej začiatkov ale výrazne zmenil alebo presnejšie obohatil. Z primitívneho ale prenosného obalu na nástroje a jedlo, neskôr praktického pomocníka na presun surovín či ukrytie platidla a cenností, sa z tašky stal obľúbený módnym doplnkom prezrádzajúci spoločenskú vrstvu, ale aj nástroj na vyjadrenie osobnosti človeka ukrývajúci modernú elektroniku a predmety každodennej potreby. Snáď v každom storočí si taška prešla vývojom, ale jej vývoj stále neskončil. Má však ale taška budúcnosť aj za niekoľko storočí? A kde sa dizajn a využitie tašky posunie v digitálnej dobe a budúcnosti?

3 ROZDELENIE TAŠIEK

3.1 Rozdelenie tašiek podľa užívateľa

3.1.1 Pánske

Pánske tašky sú zvyčajne jednoduché, praktické a neutrálne. Muži obvykle nosia malé pánske kabelky cez rameno na osobné veci. V rámci pracovnej sféry sú rozšírenie aktovky, brašne a stredne veľké tašky cez rameno, ideálne s priestorom napríklad na notebook a dokumenty. Snáď najobľúbenejším materiálom pre pánske tašky býva koža. Koža má skvelú odolnosť, trvanlivosť, vyzerá vkusne a je skvelo kombinovateľná.

Menej formálne ale veľmi využívané sú tiež v pánskom svete batohy, tašky športového typu vyrobené poväčšine zo syntetických materiálov. Farebná škála pánskych tašiek je viacmenej neutrálna. Nájdu sa tu aj farebné kúsky, ale najčastejšie prevládajú odtiene čiernej, hnedej, šedej, tmavo zelenej a modrej farby a ich kombinácie.

3.1.2 Dámske

Najobľúbenejšou a najpoužívanejšou ženskou taškou je jednoznačne kabelka, ktorá sa stala súčasťou bežného života ženy, doplnkom outfitu a predmetom sebavyjadrenia a prezentácie. Nie nadarmo sa hovorí, že žena musí mať kabelku na každú príležitosť. Aj preto vlastní takmer každá žena minimálne jednu kabelku, ale zvyčajne ich je viac. Ženy nepotrebujú len kabelku na každú príležitosť, všeobecne potrebujú podľa príležitosti a prostredia zvoliť vhodnú tašku, kabelku či batoh, kvôli celkovému zladeniu s outfitom a kvôli funkcii, ktorú daný typ poskytuje. Svoju úlohu zohráva aj etiketa. Aj z tohto dôvodu na trhu existuje obrovský sortiment tašiek, kabeliek a batohov zameraný pre ženy. Výrobcovia a značky sa snažia vyhovieť ženským potrebám a predstavám, a preto je ženám ponúkané obrovské množstvo rozličných typov, tvarov, veľkostí tašiek v rôznych farebných a materiálových prevedeniach.

Aj keď sa dámska taška nedá kvôli rozmanitosti a osobitému ženskému vkusu úplne presne opísať, za typickú dámsku tašku je možné považovať klasickú čiernu koženú kabelku, ktorá by sa mala nachádzať vo väčšine ženských šatníkov.

3.1.3 Unisex

Označení unisex znamená, že produkt je vhodný ako pre ženy, tak aj pre mužov, takže na pohlaví používateľa nezáleží. Zväčša ide o produkty jednoduchých tvarov s neutrálnymi farbami, bez výrazného zdobenía, prípadne s nestranným motívom.

Najčastejšie sa ako unisex produkty vyrábajú cestovné a športové tašky, vaky, batohy a podobne. Viaceré značky začali s výrobou vlastných batohov, tašiek a ľadvíniak s vhodným dizajnom pre oba pohlavia. Neutrálne sú aj kožené produkty ako napríklad tašky cez plece.

3.1.4 Detské

Detské produkty majú zastúpenie hlavne v rade batohov a školských tašiek. Ich vzhľad je zvyčajne veselý a farebný. Sú vtipné a kreatívne spracované tak, aby detského zákazníka bavilo ich nosenie. Často sú na nich zvieracie alebo rozprávkové motívy. Tvarovo sa môžu rôzne odlišovať, existujú detské batohy a kabelky v tvare zvierat, alebo s náznakom ušík a podobne. Veľkosťne sú prispôsobené detskému používateľovi. Školské tašky majú vystužený chrbát pre pohodlnejšie nosenie. Pár značiek začalo vyrábať svoje produkty pre dospelých aj v detskej veľkosti, alebo vytvorili sadu s rovnakým dizajnom pre dieťa a rodiča.

3.2 Rozdelenie podľa použitia

Každá taška, batoh či kabelka má svoj účel, či už praktický alebo estetický. Práve kvôli týmto účelom sú prispôsobené vlastnosti tašiek a tiež aj vzhľad a materiál. Pre ich využitie a funkcie sa dajú rozdeliť do niekoľkých pomyselných skupín alebo okruhov.

3.2.1 Bežné nosenie

Na bežné nosenie môžeme používať akúkoľvek tašku, batoh a kabelku. Vzhľad a veľkosť záleží na preferenciách používateľa a jeho vkuse. Jedná sa o praktické, kombinovateľné kúsky, ktoré často používame. Obvykle si ich berieme na neformálne udalosti. Či už ide o stretnutie s priateľmi, prechádzku alebo malý výlet, na čas strávený v meste alebo na rodinnú návštevu.

3.2.2 Cestovné

Tašky, vaky a podobné uľahčovali ľuďom prepravu vecí už od nepamäti. V dnešnom svete ľudia cestujú priam každodenne často aj naprieč štátmi či kontinentami. Preto je cestovná batožina veľmi dôležitá. Hlavne na ďaleké cesty sú najviac využívané kufre. Okrem nich sa používajú na cestovanie aj cestovné tašky, tašky na kolieskach, cestovné sady alebo cestovateľské a turistické batohy. Vyrábané sú z pevných materiálov a nepremokavých materiálov, ktoré sú odolné voči oderom a poškodeniam pri častej manipulácii. Odolávajú aj väčšiemu zaťaženiu a majú nemalú objemovú kapacitu.

Obrázok 14 Ukážka cestovných tašiek

3.2.3 Nákupné

Nákupné tašky sú veľmi rozšíreným a využívaným typom tašiek. Ponúkajú ich v každej predajni najčastejšie v stredne veľkej veľkosti. Najviac rozšírené boli jednorazové plastové (igelitové) tašky na nákup, ale s príchodom ekologickejšieho vnímania a environmentálnym predpisom mnoho predajní vymenilo igelitové tašky za papierovú variantu.

Kvôli spoplatneniu igelitových a papierových tašiek, ale aj vďaka uvedomeniu sa a snahe o šetrenie prírodného prostredia si často nosia zákazníci svoje vlastné textilné tašky alebo sieťovky, ktoré sa stali opäť populárnymi. Predajne, preto v rámci svojho sortimentu, začali ponúkať aj tašky s vyššou životnosťou, ktoré zákazníkovi slúžia na opakované použitie.

Obrázok 15 Populárna IKEA nákupná taška

Tašky veľkých rozmerov sú vyrábané z recyklovaných plastov. Ponúkajú ich predajne, v ktorých sortiment je iný ako potraviny. Obvykle ide o predajne s bytovými doplnkami, nábytkom a podobne. Tieto tašky sú silné a unesú aj vyššiu váhu. Skvelým príkladom je veľmi známa veľká modra nákupná taška od spoločnosti IKEA.

3.2.4 Pracovné

Pracovné tašky by sme mohli rozdeliť na dve časti. Sú tašky, ktoré ľudia nosia do práce. Nosia v nich dokumenty, notebooky alebo ich nosia na pracovné stretnutia. Sú to rôzne pánske aktovky, pracovné kufríky, brašne, veľké dámske kabelky a podobne. Tieto formálne tašky pôsobia vkusne, sú vyrobené z dobrého materiálu a najčastejšie sú používané v neutrálnych farbách. Ako pracovné tašky môžeme ale brať aj tašky, kabelky, batohy, ktoré ľuďom slúžia pri vykonávaní ich práce. Napríklad zdravotnícke brašne a batohy, viacúčelové brašne na náradie, poštárske tašky alebo termo - tašky na dovoz jedla.

3.2.5 Slávnostné

Tento typ tašky používajú ženy. Ide o malé elegantné kabelky do ruky, občas doplnené o jemnú retiazku alebo remienok. Môžu byť jednoduché a ladné, alebo zaujímavo zdobené. Najčastejšie sa nosia na spoločenské podujatia ako sú plesy alebo svadby. Výber tvaru, farby a materiálu závisí od šiat s ktorými bude kabelka tvoriť outfit. Slúžia skôr ako doplnok, preto je ich vnútorný úložný priestor veľmi malý.

3.2.6 Školské

Študenti základných, stredných občas aj vysokých škôl počas svojej školskej dochádzky vystriedajú niekoľko kusov a typov školských tašiek, aktoviek a batohov. Ich tvar, veľkosť a vzhľad sa mení a prispôsobuje podľa veku používateľa. Školské tašky hlavne pre malé deti by mali byť kvôli formujúcej sa chrbtici dieťaťa anatomicky tvarované. Väčšina školských tašiek a batohov má vystuženú zadnú časť, občas aj popruhy pre pohodlnejšie nosenie a obsahuje reflexné prvky kvôli bezpečnosti.

3.2.7 Športové

Existuje veľa športových aktivít, týmto aktivitám sa prispôbujú aj tašky a batohy. Pre bežcov sú vytvárané športové ľadvinky a bežecké batohy, pre cyklistov tašky na ich dopravné prostriedky, turisti majú zas na výber z veľkého množstva kvalitných turistických batohov s rôznymi vylepšeniami. Podobne je to aj pri iných športoch. Najviac využívané v tomto okruhu sú športové tašky a vaky, ktoré ľudia nosia do telocvične, posilňovne alebo na tréningy. Zvyčajne zákazníci investujú do značkových produktov ako sú Nike, Adidas alebo Puma.

Obrázok 16 Bežecká ľadvinka

3.2.8 Ostatné

Skoro na každú udalosť, existuje určitý typ tašky, niekedy je ich dokonca viac. No nie všetky typy tašiek sa dajú zhrnúť pod pár okruhov, pretože niektoré tašky sú napríklad sezónne, iné sa používajú len párkrát do roka podľa situácie alebo existuje len pár limitovaných kusov. Do tohto okruhu môžeme zaradiť napríklad tašky ako je plážová, pikniková, darčeková či na prebalovanie pre deti. A tiež originálne, extravagantné kúsky od rôznych dizajnérov.

Obrázok 17 Pikniková taška

4 OBSAH TAŠKY

4.1 Rozdelenie obsahu

Obsah tašky sa odlišuje podľa jej typu, funkcie a dizajnu. Záleží aj na veľkosti, podľa ktorej sa odvíja vnútorné rozloženie. Väčšinou môžeme obsah tašky rozdeliť na tri časti a to hlavné vrecko/úložný priestor, menšiu časť na osobné veci, prípadne ďalšie priečinky. Samozrejme, nie každá taška obsahuje všetky tri časti. Členenie tašiek, hlavne kabeliek pomáha v lepšej a prehľadnejšej orientácii.

4.1.1 Hlavný úložný priestor

Základným účelom tašiek je prenos vecí, preto hlavnú časť tašky tvorí vždy úložný priestor, hlavné vrecko. Táto časť zaberá najväčší rozsah v rámci tašky a má veľkú úložnú kapacitu. Od veľkosti tohto priestoru závisí aj nosnosť tašky, pretože do veľkého hlavného vrecka sa odkladajú často väčšie a ťažšie predmety.

4.1.2 Priestor na osobné veci

Táto časť tašky býva menších rozmerov. Zvyčajne sa jedná o menšie vrecko vo vnútri tašky, ktoré slúži na drobné predmety, ktoré potrebujeme čo najrýchlejšie nájsť, alebo ktoré by sa zložito hľadali v plnej taške. Mobil, kľúče, slúchadlá na hudbu, pero, cigarety, kozmetika, hygienické potreby a v niektorých prípadoch sa do tohto vrecka zmestia aj okuliare. Toto vrecko na osobné veci sa zvyčajne nachádza na zadnej časti vnútri tašky, batoha a kabelky. Buď ide len o jednoduché vrecko alebo priehradku bez akéhokoľvek systému uzavretia, alebo môže byť uzatvárateľne, zvyčajne na zips.

4.1.3 Vedľajšie vrecká

Umiestnenie, počet a vzhľad vedľajších vreciek opäť závisí na type a funkcii kabelky, tašky či batohu, pretože tieto vrecká sú tomu prispôsobené. Môže ísť napríklad o vrecká a priečinky určené na notebook a tablet, miesto na fľaše, alebo priečinky na iné obvykle menšie predmety, ktoré chceme mať uložené mimo veľký hlavný úložný priestor a mimo časti s osobnými vecami.

5 BEZPEČNOST A UZATVÁRANIE TAŠIEK

5.1 Bezpečnosť

Zlodeji sa častejšie zameriavajú pri krádežiach tašiek a kabeliek na ženy ako na mužov. Nie je to len kvôli myšlienke, že sú ženy ľahšie premožiteľnejšie a slabšie, ale mnohokrát ide o obsah ich tašiek, ktoré ukrývajú viacero cenných predmetov. Buď zlodeji ukradnú celú tašku alebo dochádza k odcudzeniu majetku priamo z nezabezpečenej tašky prípadne tašky s jednoduchým uzatváraním, ktoré dokáže zlodej nepozorovane otvoriť hlavne na rušných miestach plných ľudí. Preto je vhodné zvoliť si správnu tašku na ochranu svojich vecí v závislosti od situácie.

Bezpečnosť tašky je pre zákazníkov často jedným z najdôležitejších faktorov pri výbere produktu, preto je dôležité to zohľadniť pri navrhovaní a výbere vhodných komponentov na uzatváranie tašky. [12]

5.2 Uzavretie tašiek

Spôsob akým sa taška otvára a uzatvára závisí od použitého systému. Zároveň má systém uzatvárania tašky značný vplyv na jej celkový dizajn a to z konštrukčného ale aj estetického hľadiska.

5.2.1 Zips

Jeden z najpoužívanejších mechanických uzáverov je zips. Tvorí ho bežec, ktorý sa posúva po dvoch ozubených pásoch, tie následne do seba zapadajú. Zipsy sa podľa materiálu delia na kovové, kostené a špirálové. Dostupné sú v rôzne typy a veľkosti v mnohých farebných prevedeniach a tiež dĺžkach.

Podľa typu a účelu tašky, kabelky alebo batohu sa používajú nedeliteľné alebo metrážové zipsy. Je vhodnejšie použiť silnejšie zipsy, slabé zipsy sú používané skôr na zapínanie vnútorných vreciek v taške.

Obrázok 18 Ukážka kovového rámu

5.2.2 Kovové rámy

Kovové rámiky patria medzi obľúbené uzávery kabeliek. Jedná sa o dve zhodné kovové rámiky, ramená, ktoré sú na konci spojené a vytvárajú tak systém na otváranie a uzatváranie kabelky. V strede kovových ramien je umiestnené zapínanie kabelky. Textilná časť kabelky sa následne ručne prišívá cez dierky nachádzajúce sa pozdĺž celého rámiku. Tento systém sa využíva aj pri peňaženkách, ale v menšej mierke. Existuje množstvo druhov rámy, odlišujú sa veľkosťou, tvarom, farbou a zdobením.

5.2.3 Magnetické zapínanie

Magnetické zapínanie je súčasťou mnohých kabeliek, batohov alebo tašiek. Jednu sadu tohto zapínania z magnetického kovu tvoria 4 časti – dva hlavné diely (protikusy) a dve podložky. Hlavné diely prechádzajú cez materiál tašky a z druhej strany sa zaistia podložkami. Zapínanie je obľúbené a často sa používa kvôli svojej jednoduchej inštalácii a šikovnému používaniu.

5.2.4 Pracky

Pracky sú zapínacie prvky používajú na zatváranie chlopní na taškách alebo spojenie remienkov. Fungujú na systéme prevlečenia remeňa s otvormi cez oko pracky a takzvaný trň z pracky sa prestrčí okom remeňa a zaistí ho. Kovové pracky sú v metalických odtieňoch v rôznych tvaroch a veľkostiach. Pracky sú najčastejšie kombinované s koženým materiálom a popruhmi. Na trhu sa nachádzajú aj falošné remienky s prackami, ktoré vyzerajú reálne a funkčne, ale v skutočnosti je na ich zadnej strane diskretne ukrytý magnet, magnetické zapínanie, ktoré umožňuje rýchlejšiu a pohodlnejšiu manipuláciu pri otváraní.

Obrázok 19 Ukážka suchého zipsu

5.2.5 Suchý zips

Spojovací materiál známy pod názvom suchý zips tvoria dve textilné vrstvy. Jedna vrstva má vyčnievajúce očká, druhá vrstva je pokrytá vyčnievajúcimi háčikmi. Tieto očká a háčiky sú miniatúrnych rozmerov a vzájomne sa do seba zachytávajú a vytvárajú spojenie. Manipulácia zo suchým zipsom je jednoduchá a rýchla, zips je ľahký a nezaberá skoro žiadne miesto.

5.2.6 Šnúrky

Spôsob uzatvárania tašky využívaný od nepamäti sú šnúrky. Šnúrky sú prevlečené z vnútra cez lem tašky, vaku alebo pomedzi očká. Následne po stiahnutí šnúrky sa materiál stiahne, pritlačí k sebe a uzavrie danú tašku. V súčasnosti existuje obrovský výber šnúrok, v ponuke sú v rôznych tvaroch, farbách, z rôznych materiálov. Výber a dĺžka šnúrky závisí od produktu, na ktorom bude použitá.

5.2.7 Iné typy

Samozrejme existujú aj iné typy zatvárania tašiek, ktoré ale nie sú tak známe a často využívané. Môže sa jednať o rôzne dekoratívne alebo bezpečnostné uzatvárania, zámky nové dizajnové prvky, otočné systémy uzatvárania prípadne karabíny.

6 MATERIÁLY

6.1 Hlavné materiály

V súčasnosti existuje veľké množstvo rozličných materiálov, ktoré majú špecifické vlastnosti. Výber materiálu na tašku, batoh, kabelku a podobne závisí hlavne od značky, typu a zámeru jej používania. Isté materiály sú pri výrobe veľmi rozšírené, bežné (nižšie uvedené), ale existujú aj ďalšie, ktoré nie sú tak bohato zastúpené na trhu, alebo ešte nie sú populárne. Taktiež sú materiály, ktoré vznikli za iným účelom a v rámci recyklácie sa z nich stal materiál na nový výrobok.

Väčšina materiálov pochádza z textilného priemyslu. Textilie rozdeľujeme podľa spôsobu výroby na netkané textílie, tkaniny a pleteniny. Základným textilným materiálom pre výrobu všetkých textílií je vlákno, ktoré je zároveň najjednoduchším textilným útvarom. Vlákna sa následne rozdeľujú podľa pôvodu (nižšie uvedené). [13;14]

6.1.1 Prírodné materiály

Prírodné materiály, vlákna sa získavajú z rastlín a živočíchov, následne sú upravené bez zmeny ich chemickej štruktúry pre textilné použitie. Z hľadiska vplyvu na životné prostredie sa považujú za lepšiu voľbu oproti chemicky spracovaným vláknám. Prírodné materiály sú obnoviteľné a vnímané ako príjemné, pohodlné a väčšinou aj ako luxusné. [13]

Obrázok 20 Bavlna – materiál rastlinného pôvodu

Obrázok 21 Vlna – materiál živočíšneho pôvodu

Materiál rastlinného pôvodu sa získava z rôznych častí rastlín napríklad zo semien, stoniek, listov a plodov. Rastlinné vlákna sú tvorené prevažne celulórou (bunka – latinsky cellula), ktorá v rastline vytvára bunkovú stenu. [14]

- **Bavlna** – Bavlna patrí medzi najstaršie, najrozšírenejšie a najdôležitejšie suroviny na výrobu textilu. Pochádza z bavlníku, ktorého rôzne odrody sa pestujú na plantážach v subtropickom zemepisnom pásme. Bavlnené vlákno tvorí až z 90 % celulóza. Charakteristické vlastnosti sú jemnosť, výborná absorpcia vlhkosti, dobre príma farbu, nezadržiava pachy. [14;15]
- **Ľan** – Ľan patrí medzi veľmi staré kultúrne rastliny, radí sa k najstarším textilným surovinám. Pestuje sa vo viacerých európskych krajinách. Z tejto jednoročnej rastliny sa ľanové vlákna získavajú zo stonky. Ľan má veľmi silné a pevné vlákno, je pevnejšie než bavlna, tiež dobre absorbuje vlhkosť a schne rýchlejšie. Taktiež nezadržiava pachy. Charakteristické pre ľan je, že je na dotyk pôsobí chladivo (preto je obľúbený hlavne v letnom období). [14;15]
- **Juta** – Jutové vlákno sa získava zo stonky rastliny, ktorá sa pestuje v tropickom prostredí. V rámci celosvetovej spotreby, použitia, dostupnosti a výroby sa jedná o druhé najdôležitejšie rastlinné vlákno po bavlně. Rozšírené je aj kvôli svojej cene, pretože je najlacnejšie. Zároveň je to veľmi všestranné prírodné vlákno. [14;16]

Materiál živočíšneho pôvodu pochádza zo zvierat, môže sa jednať napríklad o ich srst', z ktorej vznikajú živočíšne vlákna alebo priamo o ich kožu. Medzi živočíšny materiál patria aj výlučky hmyzu, konkrétne jeho sliny.

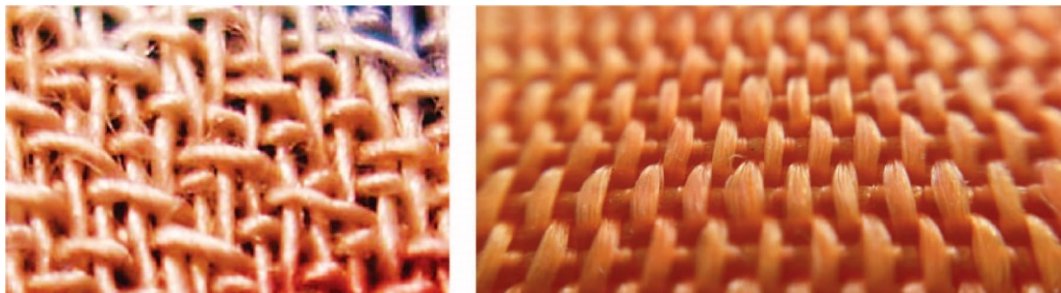
- **Vlna** – Najvýznamnejšie textilné vlákno živočíšneho pôvodu je vlna. Hlavnú zložku vlákna tvorí bielkovina keratín (namiesto celulózy). Získava sa z ovčej vlny a líši sa podľa plemena oviec, dĺžkou a jemnosťou. Rúno z ovce sa musí roztriediť podľa kvality, najkvalitnejšia vlna sa nachádza na lopatkách a bokoch ovce. Vlna má dobrú pružnosť, ťažnosť, dobré izolačné vlastnosti, je prirodzene elastická, nezadržiava pachy a má antibakteriálnu schopnosť. [14;15]

Dôležitá a charakteristická vlastnosť vlny je **plstivosť** – schopnosť vlákieň sa do seba zakliesniť vďaka šupinovitému povrchu. Pri vhodných podmienkach (určitá vlhkosť, tlak, teplota, prípadne pôsobenie chemických činidiel) sa vlákna dokážu navzájom prepojiť a vzniká tak súvislá vrstva plsti. [13;14;16]

- **Koža** – je prírodný materiál, ktorý sa dá získať zo zvierat, plazov aj vtákov. Najčastejšie sa používajú kože z hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných. Exkluzívnejšie pôsobiace kože pochádzajú z exotických zvierat, ako napríklad krokodíl, had alebo pštros. Koža ako materiál má veľký potenciál, spracováva sa v koželužnách. Za jej spracovaním stojí celá rada postupov, činenie, farbenie prípadne ďalšie povrchové úpravy. Spracovaná koža sa nazýva useň. Koža je materiálom používaným od nepamäti hlavne kvôli jej trvanlivosti, odolnosti a kvalite. Zároveň je synonymom luxusu, krásy a zmyselnosti materiálu. [12;17;18]
- **Hodváb** – Prírodný hodváb produkujú húsenice nočného motýľa priadky morušovej, ktorých chov je najviac rozšírený v Japonsku a Číne. Pri zakukľovaní vytvárajú svojimi žľazami sekrét, ktorý po stuhnutí na vzduchu vytvorí hodvábne vlákno. Kukla z tohto vlákna sa nazýva kokon. Najkvalitnejší hodváb sa nachádza v strednej vrstve kokonu. Základnú zložku tohto živočíšneho vlákna tvorí látka bielkovinovej povahy nazývaná fibroin. Hodvábny materiál je pevný, má dobrú pružnosť a ťažnosť a charakteristický vysoký lesk. Je považovaný za honosný a drahý materiál. [14;15]

6.1.2 Chemické materiály

Chemické materiály sa začali vyrábať a používať na začiatku 20. storočia, ich vznik a rozšírenie bolo podmienené nedostatkom prírodných vlákien. K výrobe chemických vlákien slúžia rôzne suroviny. Ako prvé sa začali vyrábať chemické celulózové vlákna z prírodných polymérov, neskôr vlákna syntetické. V súčasnosti sa zvyšuje výroba syntetických vlákien. Negatívnom pri výrobe chemických vlákien je energeticky náročná výroba a produkcia vysokých emisií a chemického odpadu. Zároveň vlákna na ropnej báze sa vyrábajú z neobnoviteľnej suroviny. [14]

Obrázok 22 Viskóza – vlákno z regenerovanej celulózy

Obrázok 23 Polyester – vlákno zo syntetických polymérov

Vlákna z regenerovanej celulózy. Pre výrobu celulózového vlákna je dôležitou surovinou buničina najčastejšie z rozomletého smrekového a bukového dreva, alebo bavlnený odpad a krátke vlákna bavlny. [14]

- **Viskóza** – je umelo vytvorený materiál z rastlinnej suroviny. Vyrába sa z buničiny/celulózy a prechádza zložitým procesom výroby. K jej vlastnostiam patrí lesk, príjemný ohmat, malý sklon k tvorbe žmolkov a nízka cena. [14;15]

Vlákna zo syntetických polymérov. Prevrat v oblasti textilných surovín spôsobilo v polovici 20. storočia zavedenie výroby syntetických vlákien. Majú významné miesto medzi textilnými vláknami a je možné ich pokladať za vlákna budúcnosti. Syntetické vlákna majú výhodné vlastnosti, ktoré prírodné vlákna nedosahujú, napríklad jednoduchá údržba, nízka hmotnosť, trvanlivosť a možnosť bohatších vzorov. Ich negatívne vlastnosti výrobcovia ovplyvňujú modifikáciami, aby boli čo najviac podobné prírodným vláknam. [14]

- **Polyester** – Polyesterové vlákna označované skratkou PES sú veľmi rozšíreným materiálom. Má výsadné postavenie medzi vláknami syntetických polymérov, pretože je to najdôležitejšie a najviac vyrábané syntetické vlákno na svete. Je definované ako vlákno s univerzálnymi vlastnosťami. Je veľmi pevné, málo navíha, nekrčí sa a je dostupné v najrôznejších farebných odtieňoch. [14;15]
- **Polyvinylchlorid** – Umelo vyrobený plastický polymér známy pod skratkou PVC. Má širokú škálu použitia aj kvôli jeho ľahkému spracovaniu rôznymi postupmi. Vyznačuje sa nehorľavosťou, chemickou odolnosťou a jednoduchou údržbou. [14]
- **Umelá koža** – Inak nazývaná aj koženka, syntetická koža je tkanina z textilných vlákien pokrytá vrstvou plastu, obvykle PU alebo PVC. Jej výhody oproti koži sú, že je lacná, dostupná v rôznej metráži, farbe a vzore. Nevýhodou je, že nie je tak odolná ako koža, skorej sa pretrhne a plastová vrstva sa môže zošúpať. Kvalitné koženky sú pevné a plastová vrstva na nich je pružná a vydrží dlhšie. [15]

6.2 Doplnkové materiály

6.2.1 Spevnenie a výstuže

Na výstuž sa používajú materiály ako papier, kartón, peny a vaty, rôzne typy textílií, sololity, plastové dosky a podobne. Ich výber závisí od štýlu a konštrukcie tašky. Dôležitá pri výbere je ich hrúbka, pevnosť a váha. V produktoch sa využívajú ako opora a spevnenie a tiež pomáhajú lepšie vytvarovať výrobok. [12]

6.2.2 Kovové a iné komponenty

Súčasťou kabeliek, tašiek a batohov sú aj rozličné komponenty a rozmanité príslušenstvo, ktoré dotvára ich vzhľad alebo formuje tvar. Môže ísť o funkčné alebo dekoratívne prvky. Tieto komponenty sú obvykle vyrábané z kovu, plastu alebo dreva. Najčastejšie sa používa kovová galantéria s rôznymi povrchovými úpravami. Zipsy, magnetické zapínanie, nity, pracky, retiazky, krúžky a polo krúžky, karabíny a iné kovové komponenty sú dostupné vo viacerých farebných prevedeniach. Najpoužívanejšie sú zlaté a strieborné odtiene. [12]

Obrázok 24 Kovové karabíny v rôznych odtieňoch

7 PRIESKUM TRHU

7.1 Domáci trh

V rámci domáceho trhu som sa pri prieskume pohybovala medzi slovenskými, ale aj českými značkami batohov a tašiek, pretože v dnešnej dobe hlavne mladý ľudia často vyhľadávajú a nakupujú veci aj v rámci susedných štátov, pokiaľ požadované produkty nezoženú v ich krajine. Zároveň nadobúdam pocit, že slovenský a český trh je čiastočne prepojený (zrejme kvôli jazyku a jednoduchej komunikácii) a niekedy záujemcovia cielene vyhľadávajú a porovnávajú kúsky z týchto dvoch krajín medzi sebou, aby si mohli vybrať to najlepšie a najvhodnejšie, čo hľadajú v rámci dizajnu, materiálu či myšlienky.

7.1.1 Ammyla

Slovenskú značku Ammyla založila v roku 2009 Kamila Gemerská. Postupne sa značka vyvíjala a nadobudla svoj špecifický štýl. Dnes pod touto značkou pracuje tím ľudí, ktorý sa stará o výrobu a kvalitu produktov. [19]

Hlavnou špecializáciou tejto značky je dizajn, navrhovanie a výroba tašiek, kabeliek a batohov. Charakteristické pre Ammylu sú nápadité, originálne strihy doplnené o detaily a kvalitné spracovanie. Týmto spojením vzniká rozpoznateľný a osobitý štýl. Dôraz sa kladie na aktuálnosť a originalitu modelov, spracovanie ale hlavne na výber kvalitných materiálov. Používajú sa hlavne kože, koženky a textílie. Mottom celej značky je "taška ako šperk". [19]

Obrázok 25 Textilno - kožený batoh

Obrázok 26 Kožená kabelka

Medzi naozaj osobité, originálne a krásne kúsky z tejto dielne patria autorsky ručne maľované kožené kabelky. Každá maľba je jedinečná, spontánna a odlišná. Autorské návrhy nájdeme aj na tričkách, ktorých potlač má veselý a hravý štýl. Tričká tvoria doplnkový sortiment značky Ammyla.

V portfóliu značky Ammyla nájdeme viacero rôznych kolekcií ale aj aktuálnych noviniek. Cieľová skupina je zameraná hlavne na ženy, pre ktorý je tu široký výber produktov. Nájdeme tu ale aj produkty pre pánov ako aj niekoľko kúskov pre deti.

7.1.2 LESS

Značka LESS vznikla na Slovensku v roku 2017. Založili ju manželia Gunišovi, ktorí obľubujú v dizajne minimalizmus, kvalitu a jedinečnosť. Je pre nich dôležité tvoriť zmysluplne a dbať na udržateľnosť. [20]

Produkty značky LESS sú ručne vyrábané na Slovensku z kvalitných materiálov. Používajú sa materiály ako napríklad prírodná hovädzia koža, rezné plátno, bavlnená tkanina. Medzi ich produkty patria tašky cez rameno a batohy, ktoré vyrábajú aj v rozmeroch vhodných pre deti.

Obrázok 27 Ukážka produktov značky LESS

Značku sprevádza a inšpiruje citát známeho nemeckého architekta Ludwiga Mies van der Rohe „LESS is more“ čo preklade znamená „Menej je viac“. Preto v ich produktoch nájdeme veľmi esteticky spojenú jednoduchosť s funkčnosťou. Zároveň sa ich tvorba ubera s myšlienkou „slow fashion“, ktorá podporuje kvalitu nad kvantitou, životnosť produktov a lokálny trh. Myšlienka takzvanej pomalej módy má pozitívny vplyv na ekosystém a spoločnosť. K tejto téme veľmi citlivo pristupujú, a veria že produkty značky LESS vzbudzujú radosť a spokojnosť u zákazníkov. [20]

7.1.3 Playbag

Česká značka, zo sídlom v Zlíne vznikla v roku 2008. Založil ju Aleš Loch, ktorý tu pracuje so svojim malým špecializovaným tímom na tvorbe produktov. V Playbag sa kladie dôraz hlavne na poctivé remeslo a umeleckú ručnú prácu. Značka hľadá rôzne cesty pre ekologické a etické podnikanie a sleduje aktuálne trendy. Ku svojim výrobkom pristupujú detailne a s láskou. Cieľom je vytvoriť kvalitný produkt s dlhou životnosťou s ktorým bude zákazník spokojný. [21]

Obrázok 28 Celokožený rolovací batoh

Obrázok 29 Playbag mestský batoh

Značka Playbag sa v začiatkoch špecializovala na výrobu tašiek a batohov. V súčasnosti sa jej ponuka rozšírila o radu doplnkov. Okrem tašiek a batohov ponúka značka Playbag napríklad aj obaly notebooky, peňaženky a pár kúskov oblečenia a obuvi. [21]

Produkty sú vyrábané z rôznych materiálov ako napríklad koža, bavlnené tkaniny, syntetická vlákna, alebo z netypických materiálov ako tarpaulin (pogumovaná tkanina) a nový materiál Malai (kokosová koža). [21]

7.2 Zahraničný trh

Zahraničný trh tvorí naozaj obrovské množstvo značiek. Preto som sa v prieskume zamerala na tie, ktoré sú známe celosvetovo. Tieto značky batohov a tašiek sú tak známe a obľúbené, že si zákazník väčšinou už pri ich názve podvedome v mysli vybaví ich logo alebo produkt.

7.2.1 Fjällräven

Celosvetovo známa a obľúbená značka Fjällräven pochádza zo Švédska. Jej zakladateľom bol známy Åke Nordin, legenda outdoorových aktivít a významný inovátor, ktorý vo svojich dvadsiatich štyroch rokoch založil firmu Fjällräven. Táto značka je dodnes ikonou po celom svete. A pod jej názvom nájdeme množstvo outdoorového oblečenia pre mužov a ženy a taktiež aj outdoorové vybavenie. [22]

Veľmi známym a obľúbeným produktom z tejto firmy je batoh Kånken, ktorý bol na trh uvedený v roku 1978. Batoh bol vytvorený pre školopovinné deti a jeho poslaním bolo šetriť ich chrbát. Kånken sa stal bežnou súčasťou života školopovinných detí po celej krajine a myšlienka nosenia batohu každý deň sa ujala a stala sa populárnou. Dnes batoh Kånken, nosia nie len školopovinné, ale jeho cieľová skupina sa rozšírila aj na staršiu vekovú kategóriu. Zákazníci ho používajú na cesty do prírody, mesta, školy alebo cestovanie a podobne. Batoh Kånken disponuje nadčasovým dizajnom a je veľmi obľúbeným štýlovým a funkčným doplnkom. [22]

Obrázok 30 Populárny batoh Kånken

Batohy Kånken sú vyrobené z ľahkého a odolného materiálu Vinyon F. Vďaka použitému materiálu sú vodeodolné, ale nie nepremokavé. Okrem úložného priestoru, obsahuje batoh vyberateľnú podložku na sedenie. Logo má tiež pridanú hodnotu a je vyrobené z reflexného materiálu. [22]

Špeciálna edícia batohu Kånken, nesie názov Re-Kånken. Batoh si zachováva klasický dizajn, ale je vyrobený z polyesteru recyklovaného z plastových fliaš. Farbený je pomocou technológie, ktorá znižuje množstvo použitej energie, vody a chemikálií. Základom Re-Kånken edície je šetrenie prírodných zdrojov a vďaka použitému materiálu je možné v budúcnosti tento batoh opäť recyklovať. [22]

V portfóliu firmy Fjällräven môžeme nájsť niekoľko druhov batohov Kånken, ktoré sa odlišujú svojimi špecifickými vlastnosťami, no zároveň si zachovávajú základný dizajn. Dostupné sú v pestrej farebnej škále, takže zákazník má možnosť výberu podľa vlastných preferencií.

7.2.2 Herschel Supply Co.

Spoločnosť Herschel Supply Co. založili bratia Jamie a Lyndon Cormack v roku 2009. Jedná sa o kanadskú značku so sídlom vo Vancouveri, ktorá je zameraná na dizajn a kvalitnú výrobu doplnkov, ako sú batohy, rôzne typy tašiek, peňaženky a cestovná batožina. V ich ponuke sa nachádza aj oblečenie a rôzne pokrývky hlavy. V dizajne berú ohľad na detail a ich produkty sú navrhované pre mužských, ženských ale aj detských používateľov. [23]

Rýchlo sa rozširujúca spoločnosť Herschel Supply Co. sa stala globálnym fenoménom. Osobitosť a funkčnosť batohov od tejto značky uspokojuje praktické aj estetické potreby zákazníkov, zároveň vypovedá o štýle, zmysle pre detail a vysokých nárokoch svojho majiteľa.

Obrázok 31 Charakteristický batoh tejto značky

Najznámejší a najobľúbenejší je ikonický batoh Herschel Little America. Jeho dizajn má retro nádych a má jemne evokovať pocit americkej nostalgie. Charakteristické sú remienky zo syntetickej kože a typické logo so starodávnym vzhľadom. Základný materiál, z ktorého je batoh vyrobený, je polyester.

7.2.3 Ucon Acrobatics

Značka Ucon Acrobatics pochádzajúca z Nemecka spustila svoju prvú kolekciu začiatkom leta 2001. Ucon Acrobatics sa riadi zásadami ako kvalita, kreativita, inovácia a spravodlivé podmienky. Ponuka značky obsahuje rôzne dizajny batohov a tašiek vo viacerých farebných prevedeniach. K návrhu produktov sa pristupuje podľa týchto troch bodov: funkčnosť, inovácia a minimalizmus. Inšpiráciu značka čerpá z mesta Berlín, mestského života, ale aj z cestovania po iných krajinách. [24]

Podstatou značky je vytvoriť čo najlepší možný produkt, bez akéhokoľvek zbytočného poškodzovania životného prostredia alebo negatívnych vplyvov. Značka k tejto téme pristupuje zodpovedne a starostlivo. Snaží sa hľadať environmentálne riešenia a možnosti. Ucon Acrobatics spolupracujú s vybranými združeniami a partnermi, patrí sem napríklad PETA (nezisková organizácia, ktorá bojuje za práva zvierat) alebo B CORP (osvedčenie o spĺňaní sociálnych a environmentálnych štandardov). Značka zároveň podporuje neziskové organizácie MY Climate (ochrana podnebia) a Save the Children (zlepšenie života detí). [24]

Produkty sú vyrábané z materiálov ako polyester, polyuretán a recyklovaná bavlna. Od roku 2018 značka pracuje na tom, aby boli produkty vyrábané v najväčšej miere z recyklovaných materiálov. Preto v ich ponuke nájdeme výrobky z polyetyléntereftalátu (PET), vyrábaného z recyklovaných fliaš na vodu. Pre príklad jeden nový batoh vznikne z približne dvadsiatich plastových fliaš. [24]

Obrázok 32 Batoh Hajo

8 INŠPIRÁCIA

8.1 Námet

Akýmsi prvotným impulzom, ktorý sa neskôr stal základným bodom mojej bakalárskej práce bola inšpirácia históriou. Mojim cieľom bolo nájsť obdobie, kultúru, predmet, ktorý by som mohla istým spôsobom využiť, čerpať z neho inšpiráciu. Hľadala som rôzne vzory, predmety, techniky a materiály, ktoré obyvatelia jednotlivých období využívali.

Inšpiráciu som napokon našla v rannom stredoveku v Škandinávii. V časti nižšie, skrátené opisujem život vtedajších obyvateľov – Vikingov. Moju voľbu ovplyvnili archeologické objavy a zachovalé predmety z tohto obdobia. Hlavným inšpiračným bodom sa stali nálezy drždíel tašiek.

8.2 Vikingovia

V období ranného stredoveku sa na severe Európy, územie dnešného Nórska, Dánska a Švédska sa nachádzal domov Vikingov. Rok 793 sa mnohokrát uvádza ako začiatok historického vikingského obdobia, pretože v tomto roku prepadli, vyplienili a vypálili ostrovný kresťanský kláštor Lindisfarne. [25]

V starom severskom jazyku slovo *vikingr* označuje lupiča alebo piráta. Je možné, že základ slova by sa dal odvodiť od slova *vik*, čo znamená záliv, alebo môže mať spojitost s námorníckym výrazom *vika*. S pirátmi zo severu sa začal tento pojem spájať až niekedy v 10. storočí. Existuje len málo dokladov o tom, že by sa Severania sami označovali za Vikingov. Preto o nich môžeme hovoriť aj ako o Škandinávcoch, Severanoch alebo Normanoch, ako ich označujú franské kroniky. Názvom Vikingovia dnes obecné označujeme všetkých obyvateľov Škandinávie od konca 8. storočia až do polovice 11. storočia, bez ohľadu na ich činnosť. [25]

Severanov vyhnalo na more preľudnenie a nedostatok úrodnej pôdy, keďže ich krajinu zväčša tvorili fjordy, nehostinné pohoria, ľadovce a podobne. Môžeme ich charakterizovať ako smelých moreplavcov, dobyvateľov, objaviteľov, osadníkov aj obchodníkov. Boli známy svojou krutosťou. Lúpežné prípadne obchodné plavby podnikali za vidinou bohatstva, keďže materiálne hodnoty a sláva v mali v ich spoločnosti významnú rolu. Takmer 3. storočia ovládali more severnej Európy. [25]

Obrázok 33 Ukážka vikingskej lode

Väčšina ľudí žijúca v tomto období boli sedliaci. Istá časť z nich sa vydávala na viking, kvôli koristi, obchodu alebo pôde. Severania, ktorí sa nezúčastňovali nájzdov a ostávali v Škandinávii, tvorili akúsi ekonomickú základňu pre tieto plavby. Vytvárali zásoby, starali sa o zvieratá a úrodu, lovili, rybárčili a vytvárali tovar vhodný na obchodovanie. Základom ich života bola rodina. Aj keď často tvrdo pracovali vedeli sa tešiť zo života. Svoje statky zakladali tam, kde boli vhodné podmienky na pestovanie a chov dobytka, okolie využívali na lov zveri, chytanie rýb, zber surovín a podobne. Muži a ženy mali odlišné práva a povinnosti, ktoré sa odvíjali od ich spoločenského postavenia. [25]

Boli veľmi zruční remeselníci, či už sa jednalo o textilie, práce z dreva a kovu, alebo hrnčiarske výrobky. Väčšinu predmetov si zhotovovali sami, samozrejme podľa vlastných zručností. Vynikali hlavne v zdobení predmetov. Štylizované prepletané zvieracie tela a neskôr rastlinné a pletencové motívy sú charakteristické severské ornamente, ktorými hlavne rezbári a kovotepci skrášľovali svoje výrobky a predmety každodennej potreby. Ornamentálne motívy sú zobrazované aj na gotlandských obrazových kameňoch a runových kameňoch, ktorých sa zachovalo veľké množstvo. Tieto kamene zároveň uchovali mytologické výjavy, zobrazenia bojovníkov (s výzbrojou a odevom) a hlavne jazyk a myslenie Vikingov.

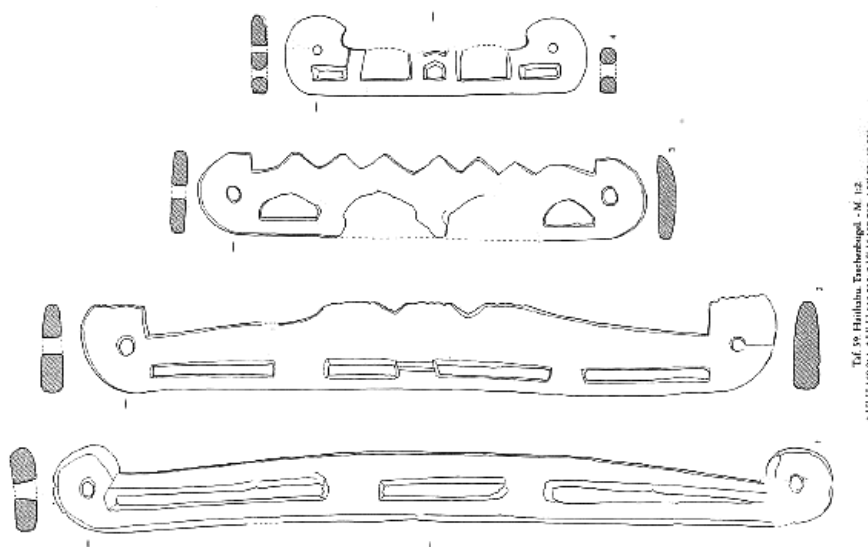
Ich zručnosť môžeme oceniť aj vďaka archeologickým nálezom. Či už sa jedná o konštrukčne geniálne lode zdobené krásnymi drevorezbami, taktiež bohato zdobené sane alebo voz z mohyly v Osebergu. Bez krásnych motívov neostali ani zbrane, nehovoriac o rôznych precízne zdobených šperkoch.

Archeologickým nálezom a výskumom, odkrývajúcich hmotnú časť kultúry každodenného života Vikingov, ktorý je v rámci písomných prameňov slabo zaznamenaný, vďačíme za zásadné poznatky o živote v tomto období. Prieskumom domov, dvorcov, rôzneho náradia, nástrojov a objavených pohrebísk získavame informácie o remeslách, šperkoch, odevoch, stavbe domov a lodí. Významnými nálezmi sú pohrebné lode z Osebergu a Gokstadu, podstatné sú aj výskumy obchodných miest ako napríklad York, Haithabu a Birka.

8.3 Držadlá

Dôležitým archeologickým náleziskom je prístav Haithabu, známy aj pod názvom Hedeby. V rannom stredoveku to bol najjužnejšie položený obchodný prístav Škandinávie. Počas vikingského veku Hedeby a Birka boli veľmi významnými obchodníkymi osadami.

V Haithabu bolo objavených štrnásť drevených pozdĺžnych predmetov, ktorých funkcia nebola dlhšiu dobu známa. Vďaka porovnaniu s etnografickým sámskym materiálom, kde bola nalezená taška s podobnými držadlami, predpokladá sa, že nálezy z Haithabu boli pravdepodobne tiež držadlá používané rovnakým spôsobom. [26]

Obrázok 34 Ukážka držadliel z Haithabu

Drevené predmety boli ploché a mali podlhovastý tvar. Konce držadliel majú polkruhovitý tvar a v strede sú naskrz prevrtane. Cez tieto otvory bol pravdepodobne prevlečený povraz alebo remienok, slúžiaci ako popruh cez rameno. Horná hrana držadla je zaoblená, zdobená

alebo sa na nej vyskytujú rôzne zárezy. Spodná časť držadla je rovná a pozdĺž nej sú podlhovasté úzke otvory. Cez tieto otvory bolo pravdepodobne pripevnené telo tašky k drždálam, pretože aj podľa nálezovej dokumentácie sa v týchto otvoroch našli časti vlákien. [26]

Nálezy drždíel majú rôzne veľkosti aj tvary, pravdepodobne sa na jednu tašku používali dva drždáľa rovnakého tvaru, pretože aj na sámskej taške sú pripevnené dva rovnaké drždáľá. V Haithabu sa takisto medzi nálezmi našli dva kusy, ktoré tvorili pár, preto sa predpokladá, že aj ostatné drždáľá mohli byť pôvodne párové. [26]

Šírka tašky bola obmedzená šírkou držadla. Zároveň mali tašky vďaka drždálam dômyselný uzatvárací systém fungujúci na pôsobení hmotnosti tašky počas zavesenia/nosenia, ktorý zabráňoval úniku alebo odcudzeniu obsahu z tašky.

Obrázok 35 Taška s drevenými drždálami

II. PRAKTICKÁ ČÁST

9 PRODUKT

9.1 Myšlienka

Zaujímavé nápady a návrhy mnohokrát vznikajú, keď ich vyjmeme s kontextu, keďže následne nepodliehajú bežným zvykom. Preto je vhodné na daný prvok, produkt pozeráť sa aj z iného uhla ako je jeho doterajšia úloha a skúsiť ho použiť v inom kontexte a prostredí. [27]

Preto som sa rozhodla využiť tašku, ktorá slúžila v minulosti (stredovek) na prenos a úschovu predmetov tej doby, aby tento účel plnila aj v súčasnej dobe – dobe moderných technológií. Minulosť aplikovaná v súčasnosti, aj takto by sa dal charakterizovať môj zámer. Prepojiť históriu prakticky s budúcnosťou keďže predpokladám, že budúcnosť bude patriť technológiám ešte vo väčšej miere ako je to v prítomnosti.

9.2 Cieľová skupina

Termínom cieľová skupina sa označujú osoby, potencionálni zákazníci, ktorých chceme daným produktom osloviť. Cieľová skupina by sa mala definovať na začiatku procesu výroby, aby sa podľa nej vytvoril alebo prispôbil daný produkt a spĺňal požiadavky, ktoré zákazník vyžadáva.

9.2.1 Zvolená cieľová skupina

Moja cieľová skupina sú ľudia vo veku od 15 do 30 rokov. Ide o mladých ľudí a ľudí v strednom veku. Táto skupina ľudí sa prispôbila životu v modernej technologickej dobe a súčasťou ich života sú rôzne inovácie a hlavne moderná elektronika. Každodenne využívajú mobily, tablety a notebooky, ktoré zo sebou nosia a trávajú na nich veľké percento času.

Táto cieľová skupina veľmi často cestuje a potrebuje svoje elektronické zariadenia prenášať. Pri cestovaní a pohybovaní sa v rušnom prostredí hrozí riziko poškodenia alebo krádeže. Preto je pre túto skupinu dôležitá bezpečnosť tašky, ktorú budú používať, kdeže sú mnohokrát pri rýchlom a rušnom životnom tempe nepozorní.

Zároveň ľudia v tomto vekovom rozmedzí sa často radi prezentujú určitým štýlom, alebo sa snažia rôznymi vizuálnymi prvkami prejavovať náklonnosť k určitým témam, záľubám,

vyjadriť svoj postoj a podobne. Radi pútajú pozornosť zaujímavými a odlišnými prvkami a doplnkami, či už v rámci dizajnu, materiálu alebo myšlienky.

Spodná veková hranica mojej cieľovej skupiny sa začína od 15 rokov, vo veku kedy si používateľ už je schopný dobre uvedomiť svoje potreby, starať sa o svoj majetok a prezentovať sa určitým štýlom. Preto je vhodný ako potencionálny zákazník.

Navrhované tvarové aj farebné riešenia sú neutrálne, preto je produkt vhodný pre oba pohlavia – unisex.

9.3 Mood board

Náladová, tematická nástenka. Jedná sa o vytvorenie vizuálnej prezentácie zhotovenej digitálne alebo fyzicky. Podľa zvolenej formy ju následne vytvárame z rôznych fotografií, kópií kníh, časopisov či obrázkov, tematických výstrižkov, poznámok a podobne. Zároveň by sa tam mala nachádzať farebná paleta, ukážky alebo vzorky materiálu. Použité motívy nemusia mať spolu nič spoločné a môžu zasahovať do rôznych tém, ich prepojením sa, ale vytvárajú nové asociácie a možnosti, tvoriť akýsi príbeh. Často vzniká tak inšpiračná koláž, ktorá umelcovi pomáha počas procesu navrhovania zachytiť podstatu požadovaného zámeru a výtvoru. Vytvorená koláž by mala navodiť určitú atmosféru, pocit, alebo nás podnietiť k uvažovaniu, prípadne vzbudiť spomienku. Zároveň táto tematická nástenka môže pomôcť pri sprostredkovaní všeobecného konceptu projektu publiku. [27;28]

9.4 Navrhovanie

Zárodok dizajnerskej profesie by sme v podstate mohli nájsť už v prvých počinoch uvedomelej činnosti človeka, pokiaľ vychádzame z názoru, že základom dizajnu je intelektuálna činnosť zameraná na určenie vzťahov medzi funkciou a formou úžitkového predmetu. Napríklad tvorba najstarších pracovných nástrojov v minulosti vyžadovala vytvorenie akéhosi pred-obrazu, abstraktného modelu v mysli človeka ešte pred jeho materiálnou realizáciou, čo môžeme považovať za jeden zo základných krokov pri činnosti dizajnéra. [29]

Pri navrhovaní som mala v mysli určitú predstavu ohľadom produktu, ktorá sa na základe určitých vplyvov formovala. Snažila som sa celkovej myšlienke produktu nájsť formu ako ju správne poňať a spracovať a odprezentovať. Ďalší bod, ktorý ovplyvňoval návrh produktu bola cieľová skupina a požiadavky, ktoré by mal produkt spĺňať. Dôležité pre mňa bolo v rámci návrhu správne zakomponovať historické inšpiračné prvky v rámci modelu.

9.5 Charakteristika produktu

Produkt by bol zameraný hlavne na prenos elektronických zariadení ako sú notebooky, tablety, mobily a ich príslušenstvo, ale aj iné predmety modernej doby. Pôsobil by pomerne jednoducho. Dbal by na bezpečnosť a to najmä v rámci zabezpečenia vniknutia do tašky. Od bežných produktov na trhu by sa odlišoval svojím príbehom – minulosť aplikovaná v súčasnosti, odlišným uzatváracím a bezpečnostným systémom a tiež materiálovými kombináciami.

10 DRŽADLÁ

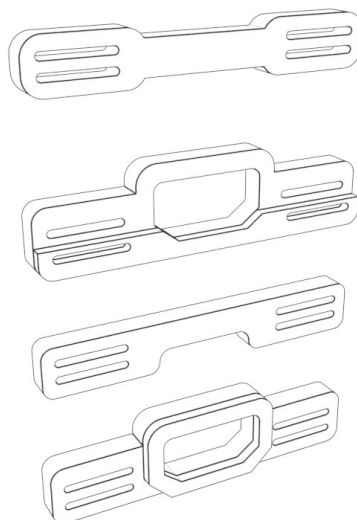
10.1 Systém fungovania držadíel

Systém otvárania a uzatvárania tašky tvorí pár zhodných držadíel. Na spodnej časti držadíel cez pozdĺžne otvory je pripevnené telo tašky, cez otvory na bočných stranách v hornej časti držadla prechádza remeň cez obidve držadlá. Remeň je z jednej strany dvojice držadíel zaistený. Pri zavesení tašky, držadlá reagujú na tlak spôsobený jej hmotnosťou, remene sa napnú a spoja, pritlačia držadlá vedľa seba. Po uvoľnení tlaku sa držadlá od seba odpoja a je možné sa dostať do vnútra tašky.

10.2 Návrhy držadíel

Pri návrhoch som musela dbať na to že držadlá sú dôležitou časťou tašky, keďže na držadlá pôsobí tlak a hmotnosť. Preto som počas procesu navrhovania zavrhol rôzne verzie, ktoré boli nestabilné, mali oslabené časti alebo by boli priveľmi zaťažované a preto by sa mohli pri používaní rýchlo poškodiť.

Pri navrhovaní som prešla viacerými variantami. Nakoniec som sa rozhodla, že držadlá budú jednoduchého tvaru bez výrazných prvkov alebo zdobenía. Naviažu tak na nenáročný tvar tašky a pre používateľa bude manipulácia s nimi jednoduchá.

Obrázok 36 Návrhy držadíel

10.3 Materiál

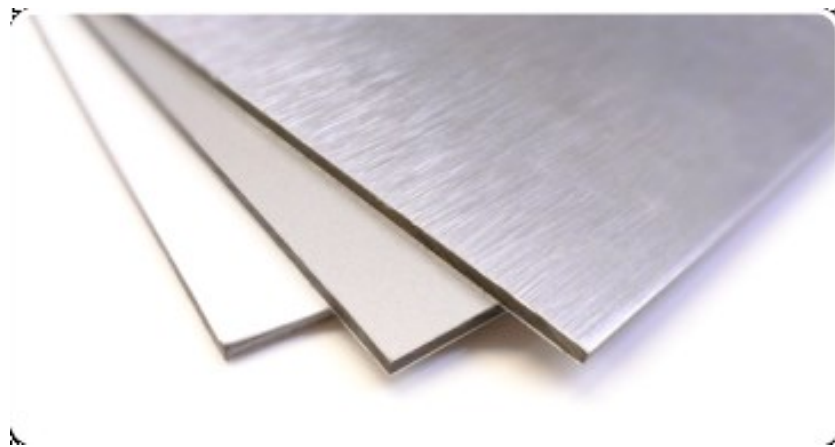
Výber materiálu bol v podstate už dopredu určený. Keďže pôvodné držadlá boli vyrobené z dreva rozhodla som sa tento materiál ponechať, kvôli jeho vlastnostiam ale aj kvôli tomu ako je pocitovo vnímané a dopĺňa celkovo produkt a jeho myšlienku.

Ako druhý materiál na držadlo plánujem použiť dibondovú dosku. Tento materiál ma zaujal, pretože je odolný, pevný a má nízku hmotnosť. V porovnaní s drevom sa vymyká z historického konceptu a prináša tak produktu oživenie a moderný nádych. Čím podporuje myšlienku prepojenia minulosti so súčasnosťou.

10.3.1 Dibond

Dibond je pomerne nový materiál, vyrábaný je od konca 20. storočia. Je to tuhý kompozitný materiál, ktorý tvorí takzvaná sendvičová konštrukcia, skladá sa z dvoch hliníkových dosiek, ktoré sú tepelne viazané na hlavnú dosku z polyethylenu. Na trhu sú najčastejšie ponúkané v hrúbke 2, 3, 4 a 6 mm.

Dibondové dosky majú nízku hmotnosť, sú odolné voči vonkajšiemu prostrediu aj poškrabaniu, sú tuhé a kvalitné. Ich výhodou je ľahké spracovanie. Dosky je možné rôzne spracovať napríklad ich rezať, frézovať, ohýbať, nitovať, vŕtať, lakovať, digitálne potláčať.

Obrázok 37 Ukážka dibondu

10.3.2 Drevo

Drevo patrí k najstarším materiálom, ľudia ho využívali už od počiatku dejín. Dodnes má drevo široké uplatnenie. Na trhu je veľký výber dreva, ktorý sa odvíja od druhu stromu, podľa toho sa drevo odlišuje štruktúrou, farbou, hustotou a tvrdosťou.

Drevo je veľmi obľúbený a využívaný materiál najmä kvôli svojim vlastnostiam. Je to obnoviteľný prírodný materiál a jeho výhodou je relatívne vysoká pevnosť, odolnosť a je dobre opracovateľný. Môžeme ho napríklad rezať, sústružiť, lepiť, vŕtať, ohýbať, tesat' a rôzne povrchovo upravovať.

Obrázok 38 Drevené dosky

10.4 Rezanie

Držadlá je nutné z daného materiálu vyzerat'. Podľa materiálu zvolíme typ stroja, ktorý použijeme na rezanie. Na vyrezanie dreva sú vhodné obidve možnosti popísané nižšie. Pre vyrezanie dibondu použijem Zünd. V obidvoch prípadoch potrebujeme mať tvary držadiel spracované v počítačovom programe a následne uložené vo vhodnom súbore pre daný stroj, ktorý pracuje na základe vložených dát.

10.4.1 Zünd

Zünd frézy sú rezacie systémy, ktoré ponúkajú presnosť v procese rezania. Veľký stroj má vďaka modulárnej zostave širokú škálu využitia. Moduly sú navrhnuté tak, aby bolo možné využiť rôzne rezacie nástroje. Rezacie nástroje sa tak dajú podľa potreby alebo po opotrebovaní bez väčšej námahy vymeniť. Vďaka ich univerzálnosti je možné systém prispôbiť meniacim sa požiadavkám v rámci výroby a pracovať s rôznymi druhmi aj hrúbkami materiálu.

10.4.2 Laser

Základom technológie laserového rezania je laserový lúč. Laserový lúč prenikne cez materiál, čím začne proces rezania. Pri laserovaní, na rozdiel od iných procesov rezania, nepôsobia na materiál masívne nástroje. Laserový lúč ohrieva materiál len lokálne, rezaná medzera má skoro rovnakú veľkosť ako zaostrý laserový lúč, ktorého veľkosť je zvyčajne maximálne pol milimetra. Preto je možné rezať aj zložitejšie tvary a detaily. Laserom je možné rezať mnoho druhov materiálov a tiež gravírovať ich povrch.

10.5 Iné úpravy

Drevené držadlo po vyrezaní môžeme podľa potreby následne povrchovo upraviť. Dôležité úpravy sú hlavne brúsenie a lakovanie.

10.5.1 Brúsenie

Cieľom brúsenia je zlepšiť povrchové vlastnosti a dosiahnuť čo najhladší povrch dreva. Drevo je nutné vybrúsiť aj kvôli rôznym procesom ako napríklad morenie, lakovanie. Brúsenie sa používa aj pri ostrých hranách, kedy je nutné ich zjemniť, zaobliť. Najklasickejšim a najviac používaným spôsobom je pravdepodobne ručné obrusovanie s brusnými papiermi. Okrem toho ale môžeme použiť aj stoje na to určené ako napríklad pásové či kotúčové brúsky.

10.5.2 Morenie

Zmenu farby a zvýraznenie kresby dreva dosiahneme morením. Počas morenia špeciálne určená farba dostupná v rôznych odtieňoch preniká medzi vlákna dreva. Na rozdiel od iných typov náterov moridlo do dreva vsakuje, zakrýva tak nedostatky a zvýrazňuje textúru. Drevo je potrebné pred morením očistiť od prachu a nečistôt. Zároveň musí byť drevo pred morením suché a vybrúsené. Na hladký a čistý povrch nanášame náter farby. Najčastejšie sa pri procese morenia používa štetec. Vrstvy náteru nanášame podľa toho aký intenzívny by mal byť výsledný odtieň. Rýchlosť vsakovania a následného schnutia závisí od druhu dreva.

10.5.3 Lepenie

Lepením vzájomne spájame materiály použitím lepidla. Povrch drevených častí, ktoré sa budú spájať sa očistí, prebrúsi a pripraví. Disperzné lepidlá sa používajú na bežné účely. Pre náročnejšie lepenie sa používajú skôr dvojzložkové epoxidové lepidlá. Lepidlo podľa potreby nanášame na jednu alebo obe plochy spoja. Následne sa časti priložia k sebe, spoja a nechajú

zaschnúť. Podľa potreby a náročnosti sa na lepené časti vyvíja lisovací tlak. Na ich pritlačenie alebo vzájomné prichytenie počas lepenia sa používajú zvierky. Lepením tak vzniká pevný a trvalý spoj.

10.5.4 Lakovanie

Lakovanie produktu je transparentná povrchová úprava, ktorá zabezpečuje jeho dlhodobú ochranu. Správne nanesený náter chráni drevo pred rýchlym opotrebovaním, znečistením, vlhkosťou alebo napadnutím parazitmi. Pred lakovaním je potrebné, aby bolo drevo pred náterom upravené – obrúsené. Použiť môžeme laky riediteľné vodou alebo rozpúšťadlami. Počas riedenia dodržiavame uvedené pomery. Na trhu máme výber z lesklých, matných a polomatných lakov.

11 REMENE

11.1 Materiál

Na výrobu remeňov som hľadala materiál, ktorý bude pevný, odolný a kvalitný. Vhodným materiálom na ich výrobu by mohla byť koža. Koža bola veľmi využívaný materiál už v minulosti, v súčasnosti je považovaná za luxusnejší materiál.

11.1.1 Koža

Kožené výrobky pôsobia veľmi dobre na pohľad aj na dotyk. Zároveň sú veľmi kvalitné, pevné a majú dlhú životnosť. Druh kože volíme podľa toho na aký účel bude slúžiť a ako ju budeme následne upravovať. Tento materiál popisujem v teoretickej časti.

Obrázok 39 Materiál – koža

11.2 Práca s materiálom

Aby sme získali požadovanú podobu materiálu, musíme ho spracovať. Podľa potreby zvolíme spôsob úpravy. Pre prácu s kožou sa používa rôzne náradie, ktoré je na to špeciálne určené. Druh náradia volíme podľa spôsobu akým chceme kožu upraviť.

11.2.1 Rezanie

Kožu režeme ideálne na rezacej podložke, ktorá je na to určená. Zabraňujeme tým poškodeniu povrchu pod kožou, ale aj poškodeniu nástroja na rezanie. Na rezanie kože sa najčastejšie používa obuvnícky nôž. Iné nástroje na rezanie kože sú napríklad pologuľaté nože, rezač pásov alebo rezacie kolieska. Nástroj volíme podľa hrúbky a tuhosti kože a tvaru, ktorý potrebujeme vyrezať.

Na kožu si zaznačíme to čo ideme vyrezávať. Môžeme na to použiť šablónu alebo si namerať a zaznačiť body, ktoré potrebujeme. Pri rezaní je dobrou pomôckou kovové pravítko slúžiace ako vodidlo pre daný rez. Pri hrubšej koži je potrebné daný rez na tom istom mieste zopakovať viac krát.

Obrázok 40 Príprava na rezanie

11.2.2 Prepichovanie, dierovanie

Na prepichovanie kože sa používa plochý dierovač, ktorý vytvára otvory v rovnakej vzdialenosti pre následné ručné šitie stehov. Na vytvorenie okrúhlych prípadne oválnych otvorov sa používajú priebojníky alebo dierovacie kliešte. Pre čisté ukončenie remeňov sa používajú takzvané ukončovače, ktoré vyseknú požadovaný tvar.

Dierovače sa používajú aj pri rezaní kože. Namiesto ručného rezania malých oblúkovitých tvarov uprednostníme použitie dierovača kvôli presnosti a čistote rezu. Podľa tvaru zvolíme priebojník vhodnej veľkosti.

Pre prerážanie tvarov alebo prepichovanie otvorov je vhodné použiť ako podklad napríklad drevo alebo mäkšie plastové podložky, ktoré pri prerážaní nepoškodia materiál ani nástroj. Rezacia podložka by sa pri častom používaní na tento účel mohla veľmi rýchlo zničiť.

11.2.3 Šitie

Pri šití kože si môžeme zvoliť z dvoch spôsobov a to ručné šitie alebo šitie na stroji.

Ručné šitie kože je veľmi precízna a detailná práca. Na začiatku si vytvoríme drážku do ktorej si zaznačíme stehy napríklad pomocou radla, ktoré je na to určené. Následne vyznačené body prerazíme aby cez to mohla prechádzať ihla. Rozostup medzi stehmi ako aj výber nite závisí od hrúbky kože.

Strojové šitie zjednoduší a urýchli prácu, kdeže stroj preráza aj šije zároveň. Na šitie kože sa používajú kvalitné šijacie stroje, ktoré bezproblémovo prešijú aj hrubšie či hustejšie materiály.

11.2.4 Úprava hrán

Na úpravu hrán použijeme orezávač hrán. Po zrezaní hrany nasleduje jej navlhčenie vodou a vyhladíme. Potom použijeme farbu na hrany. Hranu nafarbíme po celej dĺžke. Potom môžeme začať s leštením. Hrany navlhčíme vodou a leštíme pozdĺž celého obvodu. Na záver nanesieme prípravok na finálnu úpravu hrany a znova ju zaleštíme.

12 TELO TAŠKY

12.1 Materiál

Rekonštrukcie historických tašiek, ktorými sa inšpirujem sú zhotovované z materiálov, ktoré boli v danom období dostupné. Používa sa teda koža alebo vlna. Preto by mohlo byť zaujímavé použiť na výrobu tela tašky tiež vlnu, ktorá sa v súčasnej dobe tak často nevyužíva. Odlíšiť tak produkt od ostatných tašiek na trhu aj materiálne. Zároveň v kombinácii s kovovou galantériou opäť vznikne prepojenie medzi obdobiami.

12.1.1 Vlna

Vlnu popisujem už v teoretickej časti v rámci prírodných materiálov živočíšneho pôvodu. V teoretickej časti je spomenuté aj jej zloženie, zdroj a vlastnosti. Vlna na trhu je pomerne ťažko dostupný tovar. Ako náhrada vlny väčšinou využíva flauš, ktorý má vysoký podiel vlny.

Obrázok 41 Vlnená látka

12.2 Strihy

Predlohu pre šitie predstavuje strih, ktorý je skonštruovaný podľa návrhu budúceho výrobku. Veľmi dôležité je presné zhotovenie strihu, pretože správne vytvorený strih šitie a výrobu uľahčí. Keďže väčšina kabeliek je symetrických, ich strihy bývajú často jednoduché. Pri konštruovaní strihov je nutné dbať na to, aby jednotlivé časti na seba vzájomne nadväzovali.

[30]

Výroba strihu je naozaj veľmi dôležitá. Zle vyrobený strih môže skomplikovať a predĺžiť celú výrobu produktu. Preto je potrebné si dobre premyslieť a rozmerať strihy. Vhodné je si navrhnutý strih vyskúšať na lacnom materiály a vyrobiť skúšobný model. Podľa ktorého zistíme chyby.

Je prospešné si vytvoriť aj kópiu strihu, ktorý sme navrhli. V prípade poškodenia alebo straty pôvodného strihu môžeme pracovať s náhradným. Strihy sa najčastejšie tvoria zo strihového papiera, ktorý je na to určený.

12.2.1 Strihanie

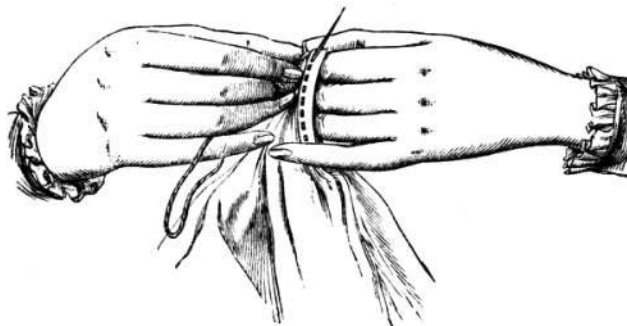
Po zhotovení všetkých potrebných strihov na tašku si prepočítame koľko materiálu budeme potrebovať. Následne na kúpený materiál rozložíme vytvorené strihy prišpendlíme. Potom si strihy na materiály zaznačíme alebo obkreslíme. Následne, keď máme strihy prenesené na materiály, papierové strihy odstránime a materiál podľa značiek rozstriháme. Na strihanie textilu sa najčastejšie používajú krajčírske nožnice.

12.3 Šitie

Za jedno z najstarších ľudských remesiel môžeme považovať šitie. Touto technikou sa k sebe spájajú kusy materiálov ako koža a látky za pomoci ihly a nite. Základným prvkom šitia je steh. Steh tvorí jedna slučka, je to časť nite medzi dvoma vedľajšími vpichnutiami ihly.

12.3.1 Ručné šitie

Ručné šitie sa používalo od nepamäti. Tento spôsob šitia je oproti strojovému šitiu pomerne náročný a zdĺhavý. Stehy sú detailné a kvalitné. Prácnosť ručného šitia sa následne odráža aj na cene výrobkov.

Obrázok 42 Ručné šitie

12.3.2 Strojové šitie

Vynájdenie šijacieho stroja počas priemyselnej revolúcie a následne jeho zavedenie v polovici 19. storočia, rapídne zvýšilo výrobu v odevnom priemysle. Šijací stroj zjednodušuje a urýchľuje proces šitia, zároveň ponúka množstvo rozličných typov stehov.

Obrázok 43 Ukážka strojového šitia

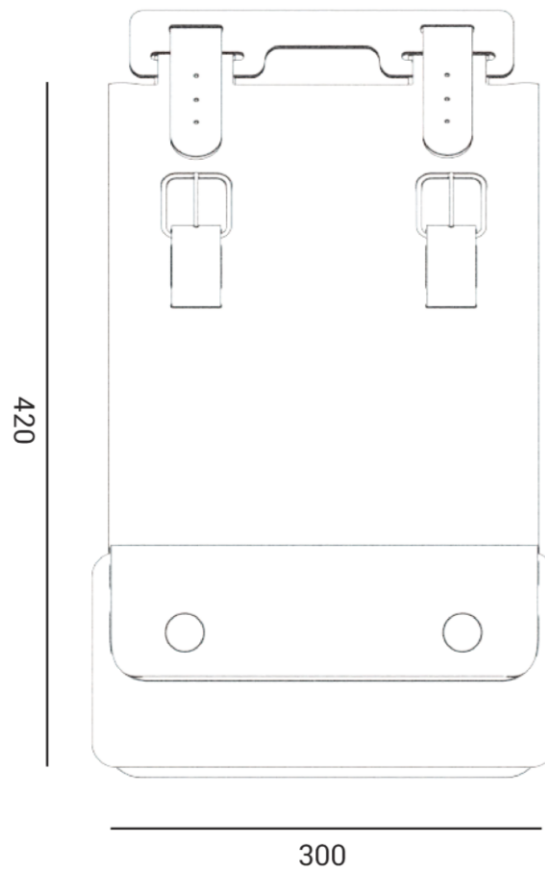
12.3.3 Zvolený spôsob šitia

Aj keď v období ktorým sa inšpirujem boli tašky šité ručne rozhodla som sa že pre výrobu produktu využijem novší spôsob šitia a to šitie na šijacom stroji. Strojové šitie som zvolila z viacerých dôvod: rýchlejšia a jednoduchšia výroba, pevné, súmerné stehy podľa výberu.

13 VIZUALIZÁCIA KONCEPTU

13.1 Rozmery

Rozmery sú prispôbené veľkosti notebooku.

Rozmery sú uvedené v milimetroch

Obrázok 44 Rozmery produktu

13.2 Varianty

Obrázok 45 Elegantná verzia

Obrázok 46 Retro verzia

Produkt je navrhnutý v dvoch verziách, ktoré sa odlišujú v rámci farebnosti, ale aj materiálu použitého na držadlo.

ZÁVER

Tak ako niekoľko krát v bakalárskej práci spomínam, mojim cieľom bolo nájsť inšpiráciu v minulosti a následne ju aplikovať v súčasnosti. Zdrojom inšpirácie sa stali nálezy držadíel z obdobia ranného stredoveku. Držadlá slúžili na uzatváranie tašiek. Tento zaujímavý a funkčný systém sa stal základným bodom počas navrhovania produktu.

Výsledný navrhnutý produkt, ktorým je taška s historickými prvkami slúžiaca ako obal na prenos elektroniky, v sebe ukrýva prepojenie minulosti so súčasnosťou a čiastočne aj s budúcnosťou. Toto prepojenie vzniká v rámci myšlienky, v zmene obsahu tašky, v kombinácií materiálu a odlišných výrobných procesov.

Produkt sa skladá z viacerých častí, ktoré sú z rozličných materiálov. Každý typ materiálu si vyžaduje odlišný spôsob spracovania. Vybranými spôsobmi spracovania materiálu som sa preto zaoberala v praktickej časti. Úprava a výroba jednotlivých častí je pomerne náročná kvôli odlišnosti materiálu. Pretože na úpravu každého materiálu bolo potrebné použiť iné náradie, príslušenstvo a stroje.

V závere bakalárskej práce by som zhrnula, že aj napriek splneniu môjho cieľa, ktorým bolo využiť historickú inšpiráciu pri tvorbe nového produktu, tento produkt je možné v budúcnosti zlepšovať a posúvať ďalej v rámci kvality a praktickosti. Zároveň som sa pri tvorbe tejto práce obohatila o množstvo nových poznatkov z rôznych oblastí.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

- [1] NATURPACK a. s.. Novinky. *naturpack* [online]. ©2018[cit. 2020-03-20].
Dostupné z: <https://www.naturpack.sk/novinky/plasty-popularno-naucny-material-pre-pouzitie-partnerskymi-samospravami-natur-packu>
- [2] 1000 obalový design: nejlepší nápady pro kartony, krabice, tašky a láhve. V Praze: Slovart, 2008, 320 s. ISBN 9788073911911.
- [3] CSENGODY, Lara. The historical evolution of the bag. In: *Bagbirdy* [online]. Jan 25, 2018 [cit. 2020-03-22]. Dostupné z: <https://bagbirdy.com/the-evolution-of-the-bag>
- [4] CHEN, Angela. We finally know what Ötzi the iceman was wearing when he died. In: *Vox media* [online]. Aug 20, 2016 [cit. 2020-03-22].
Dostupné z: <https://www.theverge.com/2016/8/20/12560972/otzi-iceman-clothing-leather-copper-age>
- [5] CURRY, Andrew. World's Oldest Purse Found—Studded With a Hundred Dog Teeth? In: *National Geographic news* [online]. June 27, 2012 [cit. 2020-03-26].
Dostupné z: <https://www.nationalgeographic.com/news/2012/6/120627-worlds-oldest-purse-dog-teeth-science-handbag-friederich/>
- [6] KYBALOVÁ, Ludmila. Starověk. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1998. Dějiny odívání. ISBN 80-7106-145-x.
- [7] VLASATÝ, Tomáš. Akceptovaná příruční zavazadla a batohy. In: *sagy.vikingove* [online]. 14. 06. 2017 [cit. 2020-03-26].
Dostupné z: <http://sagy.vikingove.cz/wp-content/uploads/2017/06/batohy-a-zavazadla.pdf>

- [8] KYBALOVÁ, Ludmila. Středověk. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001. Dějiny odívání. ISBN 80-7106-146-8.
- [9] ŠTÉROVÁ, Martina. Kabelky pôvodne používali len muži, ženy si ich skrývali pod sukne. In: *zena.sme* [online]. 23. 11. 2016 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://zena.sme.sk/c/20390914/kabelky-povodne-pouzivali-len-muzi-zeny-si-ich-skryvali-pod-sukne.html>
- [10] FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012. ISBN 978-80-7391-602-2.
- [11] DE BOER, Naomi. History of the bag: Prada Vela backpack. In: *etoile-luxuryvintage* [online]. Dec 13, 2019 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.etoile-luxuryvintage.com/blogs/news/history-of-the-bag-prada-backpack>
- [12] SCHAFFER, Jane a Sue SAUNDERS. Fashion design course: accessories: design practice and processes for creating hats, bags, shoes and more. London: Thames & Hudson, 2012, 256 s. ISBN 9780500290347.
- [13] BAUGH, Gail. Encyklopedie textilních materiálů: [příručka módního návrháře]. [Praha]: Slovart, c2012. ISBN 978-80-7391-616-9.
- [14] KOZLOVSKÁ, Hana a Bohuslava BOHANESOVÁ. Oděvní materiály I: [učebnice pro střední odborná učiliště]. 2., přeprac. vyd. Praha: Informatorium, 1998. ISBN 80-85427-28-9.
- [15] BARTLOVÁ, Adéla. Vše, co jste chtěli vědět o módě. V Brně: Jota, 2018, 407 s. ISBN 9788075653307.

- [16] HÁJEK, Miroslav. O tkaninách. 1. vyd. Praha: SNTL, 1960. 223 s. Řada polytechnické literatury. Řada polytechnické literatury.
- [17] INGRAMS, Otis. Práce s kůží: tradiční řemeslo v moderní době. Přeložil Eva FUKOVÁ. V Praze: Metafora, 2018. ISBN 9788073595494
- [18] BOTHE, Carsten. Šití kůže: šití, opravy a výrobky. Přeložil Veronika PROKOPOVÁ. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 9788027101405.
- [19] *Ammyla.sk: o nás* [online]. Rožňava, ©2009 [cit. 2020-05-29].
Dostupné z: <https://www.ammyla.sk/o-nas>
- [20] *lessimore.sk: o nás* [online]. Partizánske, ©2017 [cit. 2020-05-29].
Dostupné z: <https://lessimore.sk/o-n%C3%A1s>
- [21] *playbag.cz: o playbagu* [online]. Zlín, ©2020 [cit. 2020-05-29].
Dostupné z: <https://www.playbag.cz/o-playbagu/>
- [22] *fjallraven-slovensko.sk: príbeh* [online]. Nové Zámky, ©2020 [cit. 2020-06-01].
Dostupné z: <https://www.fjallraven-slovensko.sk/sk/fjallraven-pribeh/fjallraven-pribeh>
- [23] *herschel.eu: about* [online]. Vancouver, ©2020 [cit. 2020-06-01].
Dostupné z: <https://herschel.eu/about>
- [24] *ucon-acrobatics.com: campaign* [online]. Berlin, ©2020 [cit. 2020-06-01].
Dostupné z: <https://ucon-acrobatics.com/pages/campaign-ss20>
- [25] BANCK, Claudia. Vikingové. Přeložil Jan HLAVIČKA. V Praze: Vyšehrad, 2018. ISBN 978-80-7429-979-7.

- [26] 25 VLASATÝ, Tomáš. Bag handles. In: *sagy.vikingove.cz* [online]. 14. 02. 2016 [cit. 2020-06-01].
Dostupné z: <https://sagy.vikingove.cz/bag-handles/>
- [27] BRAMSTON, Dave. Design výrobků: hledání inspirace. Brno: Computer Press, 2010, 175 s. Základy designu. ISBN 9788025129142.
- [28] STERLACCI, Francesca. Leather fashion design. London: Laurence King, 2010, 192 s. Portfolio skills. Fashion & textiles. ISBN 9781856696715.
- [29] KOLESÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. V Praze: Vysoká škola umělecko-průmyslová, 2004. ISBN 8086863034.
- [30] ŽEJDLOVÁ, Taťana. *Šití tašek, kabelek a doplňků* [online]. Brno: Zoner press, ©2014 [cit. 2020-08-03]. ISBN 978-80-7413-307-7. Dostupné z: <https://www.alza.cz/media/siti-tasek-kabelek-a-doplunku-krok-za-krokem-d2304477.htm?o=1>

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

PET Polyethylentereftalát

p. n. l. Pred našim letopočtom

PU Polyuretán

PVC Polyvinylchlorid

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Ukážka obalov.....	12
Zdroj: https://www.svet-obalov.sk/gastro-obaly/	
Obrázok 2 Ukážka plastových obalov	13
Zdroj: https://www.stormossen.fi/en/plastic-packaging/	
Obrázok 3 Ötziho taška	16
Zdroj: https://www.padandquill.com/blog/post/wallet-origins-and-history	
Obrázok 4 Loculus na Trajánovom stĺpe.....	17
Zdroj: https://en.wikipedia.org/wiki/Loculus_(satchel)#/media/File:Sarcina_detail_002.jpg	
Obrázok 5 Rekonštrukcia loculusu	17
Zdroj: https://en.wikipedia.org/wiki/Loculus_(satchel)#/media/File:Loculus_reconstruction_reverse.jpg	
Obrázok 6 Využitie krošny na výprave	18
Zdroj: Vlastný zdroj	
Obrázok 7 Ukážka krošny a noše	18
Zdroj: Vlastný zdroj	
Obrázok 8 Rekonštrukcia batohu z Gokstadu.....	18
Zdroj: http://europa.org.au/index.php/articles/21-bags	
Obrázok 9 Pútnická taška a jej obsah	19
Zdroj: https://chivalricpursuits.com/whats-in-your-kit-pilgrim-scrip/	
Obrázok 10 Ukážka tašky z Alžbetínskej éry	20
Zdroj: http://elizabethanmuseum.weebly.com/accessories.html	
Obrázok 11 Kožené tašky z 19. storočia.....	22
Zdroj: https://www.the-saleroom.com/en-gb/auction-catalogues/chippenham-auction-rooms/catalogue-id-srchi10055/lot-7b6709be-cc7a-47c6-8d39-a6cd009a9739	
Obrázok 12 Nylonový batoh Vela	25
Zdroj: https://www.matchesfashion.com/us/products/1333048?country=USA	
Obrázok 13 Ukážka holografických tašiek.....	26
Zdroj: https://peytonmabry.com/retro-transparent-crossbody-bags/	
Obrázok 14 Ukážka cestovných tašiek	30
Zdroj: https://www.homestratosphere.com/types-of-luggage/	

Obrázok 15 Populárna IKEA nákupná taška	31
Zdroj: https://www.ikea.com/us/en/p/frakta-shopping-bag-large-blue-17228340/	
Obrázok 16 Bežecká ľadvinka	32
Zdroj: https://www.kangoex.com/fanny-pack-sport/	
Obrázok 17 Pikniková taška	33
Zdroj: https://sk.pinterest.com/pin/503769908324082859/	
Obrázok 18 Ukážka kovového rámu	36
Zdroj: https://www.stoklasa-sk.sk/ramcek-na-vyrobu-kabelky-nasivaci-19-5x13-cm-x128538	
Obrázok 19 Ukážka suchého zipsu	37
Zdroj: https://www.stoklasa.cz/suchy-zip-strihany-2x20-cm-x1440?gclid=CjwKCAjw4MP5BRBtEiwASfwAL6Wx60nfY1D-BnCu47iU9g_FRQEowYXT3DmmKAQgVmDkJJeO7jbyTxoCCcgQAvD_BwE	
Obrázok 20 Bavlna – materiál rastlinného pôvodu	38
Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99%C3%ADrodn%C3%AD_textiln%C3%AD_vl%C3%A1kna#/media/Soubor:Cotton.JPG	
Obrázok 21 Vlna – materiál živočíšneho pôvodu.....	38
Zdroj: https://sk.wikipedia.org/wiki/Vlna_(pokryv_tela)#/media/S%C3%BAbor:Wool.www.usda.gov.jpg	
Obrázok 22 Viskóza – vlákno z regenerovanej celulózy.....	40
Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Visk%C3%B3zov%C3%A1_vl%C3%A1kna#/media/Soubor:Rayon_closeup_1.jpg	
Obrázok 23 Polyester – vlákno zo syntetických polymérov.....	40
Zdroj: https://www.commonobjective.co/article/fibre-briefing-polyester	
Obrázok 24 Kovové karabíny v rôznych odtieňoch	42
Zdroj: https://www.stoklasa.cz/kovova-karabina-pruvlek-12-mm-x143052	
Obrázok 25 Textilno -kožený batoh	43
Zdroj: https://www.ammyla.sk/batohy-batoh-Hugo-herbar	
Obrázok 26 Kožená kabelka	43
Zdroj: https://www.ammyla.sk/kabelka-kozena-molly-blue	
Obrázok 27 Ukážka produktov značky LESS	44
Zdroj: https://lessismore.sk/	
Obrázok 28 Celokožený rolovací batoh.....	45
Zdroj: https://www.playbag.cz/batohy/delfin-sand/	
Obrázok 29 Playbag mestský batoh.....	45
Zdroj: https://www.playbag.cz/batohy/volta-shiny-gray/	

Obrázok 30 Populárny batoh Kånken	46
Zdroj: https://www.fjallraven-slovensko.sk/sk/kanken-deep-red	
Obrázok 31 Charakteristický batoh tejto značky	47
Zdroj: https://www.freshlabels.cz/produkty/herschel-supply-little-america-he188/?velikost=onesize	
Obrázok 32 Batoh Hajo	48
Zdroj: https://ucon-acrobatics.com/collections/hajo-backpack/products/hajo-backpack-original-black	
Obrázok 33 Ukážka vikingskej lode	50
Zdroj: https://www.lifeinnorway.net/viking-names/	
Obrázok 34 Ukážka držiadiel z Haithabu	51
Zdroj: http://europa.org.au/index.php/articles/21-bags	
Obrázok 35 Taška s drevenými držiadlami	52
Zdroj: https://www.battlemerchant.com/Leather-Goods/Bags-Belt-holders/Viking-Style-Bag-with-Wooden-Handles-various-colours::27065.html?language=en	
Obrázok 36 Návrhy držiadiel	57
Zdroj: Vlastný zdroj	
Obrázok 37 Ukážka dibondu	58
Zdroj: https://kn-tisk.cz/material/dibond-3mm/	
Obrázok 38 Drevené dosky	59
Zdroj: https://www.obi.sk/police-a-nabytkove-dosky/pracovna-doska-60-cm-x-200-cm-x-4-cm-smrek-jedla/p/1004571	
Obrázok 39 Materiál – koža	62
Zdroj: Vlastný zdroj	
Obrázok 40 Príprava na rezanie	63
Zdroj: Vlastný zdroj	
Obrázok 41 Vlnená látka	65
Zdroj: https://www.marlen.cz/vlnena-kostymova-latka-tvid-cerna-seda	
Obrázok 42 Ručné šitie	66
Zdroj: https://www.wikiwand.com/en/Stitch_(textile_arts)	
Obrázok 43 Ukážka strojového šitia	67
Zdroj: https://tojenapad.dobrenoviny.sk/nastavenie-sijacieho-stroja/	
Obrázok 44 Rozmery produktu	68
Zdroj: Vlastný zdroj	
Obrázok 45 Elegantná verzia	69
Zdroj: Vlastný zdroj	

Obrázok 46 Retro verzia69

Zdroj: Vlastný zdroj